

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΥ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ

Καθιέρωση ενιαίας διαδικασίας αναγνώρισης σε αλλοδαπούς και ανιθαγενείς του καθεστώτος του πρόσφυγα ή δικαιούχου επικουρικής προστασίας σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 2005/85/ΕΚ του Συμβουλίου «σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές για τις διαδικασίες με τις οποίες τα κράτη μέλη χορηγούν και ανακαλούν το καθεστώς του πρόσφυγα» (L 326/13.12.2005).

Ημερομηνία ανάρτησης του σχεδίου προεδρικού διατάγματος στο διαδίκτυο: 23 Μαΐου 2012

Ημερομηνία έναρξης της διαβούλευσης: 23 Μαΐου 2012

Ημερομηνία λήξης της διαβούλευσης: 1 Ιουνίου 2012

Αριθμός σχολίων:

-Συνολικά: 68

-Κατ' άρθρο:

Άρθρο1	15	Άρθρο 18	2
Άρθρο 2	8	Άρθρο 19	-
Άρθρο 3	-	Άρθρο 20	-
Άρθρο 4	2	Άρθρο 21	1
Άρθρο 5	6	Άρθρο 22	1
Άρθρο 6	6	Άρθρο 23	-
Άρθρο 7	4	Άρθρο 24	3
Άρθρο 8	1	Άρθρο 25	-
Άρθρο 9	3	Άρθρο 26	1
Άρθρο 10	3	Άρθρο 27	1
Άρθρο 11	2	Άρθρο 28	-
Άρθρο 12	7	Άρθρο 29	-
Άρθρο 13	1	Άρθρο 30	-
Άρθρο 14	-	Άρθρο 31	-
Άρθρο 15	-	Άρθρο 32	-
Άρθρο 16	-	Άρθρο 33	1
Άρθρο 17	-		

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΧΟΛΙΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΥ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΧΟΛΙΩΝ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Κατά τη διάρκεια της δημόσιας ηλεκτρονικής διαβούλευσης διατυπώθηκαν σχόλια από πολίτες και μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ). Πολλά από τα σχόλια αναφέρονται στη γενικότερη προβληματική σχετικά με την διαχείριση των μεταναστευτικών ροών προς τη χώρα μας, εκφράζοντας γενικευμένη δυσαρέσκεια και ανησυχία, χωρίς να εστιάζουν σε συγκεκριμένα άρθρα του υπό διαβούλευση σχεδίου προεδρικού διατάγματος.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΧΟΛΙΩΝ ΚΑΤ'ΑΡΘΡΟ

Άρθρο 1

Σκοπός του παρόντος προεδρικού διατάγματος είναι η προσαρμογή της διαδικασίας αναγνώρισης σε αλλοδαπούς και ανιθαγενείς του καθεστώτος του πρόσφυγα ή δικαιούχου επικουρικής προστασίας που εφαρμόζεται σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 2005/85/ΕΚ του Συμβουλίου «σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές για τις διαδικασίες με τις οποίες τα κράτη μέλη χορηγούν και ανακαλούν το καθεστώς του πρόσφυγα» (L 326/13.12.2005) στο πλαίσιο εφαρμογής του ν. 3907/2011.

Στην πλειοψηφία τους τα σχόλια στο άρθρο 1 εκφράζουν γενικές θέσεις. Τονίστηκε η ανάγκη μεγαλύτερης και διαρκούς ενημέρωσης (<http://www.opengov.gr/yftp/?c=2634>), εκφράστηκαν επιφυλάξεις σχετικά με τη χρονική στιγμή της διαβούλευσης (<http://www.opengov.gr/yftp/?c=2646>), (<http://www.opengov.gr/yftp/?c=2645>), αλλά και ανησυχία σχετικά με τη δυνατότητα της χώρας να διαχειριστεί αποτελεσματικά το μέγεθος των μεταναστευτικών ροών (<http://www.opengov.gr/yftp/?c=2640>), (<http://www.opengov.gr/yftp/?c=2608>), (<http://www.opengov.gr/yftp/?c=2568>),

(<http://www.opengov.gr/yptp/?c=2616>). Επίσης, εκφράστηκαν επιφυλάξεις σχετικά με το γεγονός ότι επιχειρείται εκ νέου ενσωμάτωση της Οδηγίας 2005/85/ΕΚ (<http://www.opengov.gr/yptp/?c=2639>).

Σημειώνεται εδώ ότι η συμμόρφωση της χώρας μας προς την Ευρωπαϊκή Οδηγία είναι δεσμευτική, και αφορά στην ενσωμάτωση ενός ολοκληρωμένου πλαισίου διαδικασιών και προδιαγραφών για την εφαρμογή της πολιτικής ασύλου και διεθνούς προστασίας σύμφωνα με την ευρωπαϊκή πρακτική στην ελληνική έννομη τάξη και ως εκ τούτου δεν υπήρχε λόγος καθυστέρησής του ένεκα της προεκλογικής περιόδου. Άλλωστε η έκδοση του σχετικού Προεδρικού Διατάγματος προβλέπεται και από τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 5 του νέου νόμου 3907/11, όπου εισάγεται άλλη φιλοσοφία στη μεθοδολογία, την εφαρμογή και την εν γένει διαμόρφωση της εθνικής πολιτικής ασύλου. Με πολιτικό προσωπικό άρτια εκπαιδευμένο για να ανταποκριθεί στην αποτελεσματικότερη εφαρμογή της νομοθεσίας περί ασύλου και διεθνούς προστασίας, με διαρκή συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Στήριξης για το Άσυλο (EASO), την Υπατη Αρμοστεία για τους Πρόσφυγες του Ο.Η.Ε., τη διεξαγωγή επιμορφωτικών σεμιναρίων από το European Asylum Curriculum, την υιοθέτηση πρακτικών και μεθόδων που ακολουθούνται σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης με μεγαλύτερη εμπειρία σε θέματα χορήγησης καθεστώτος πρόσφυγα σύμφωνα με τα κριτήρια που αναφέρονται περιοριστικά στη Σύμβαση της Γενεύης, συμβαλλόμενο μέλος της οποίας είναι και η χώρα μας, αλλά και τη διδαχή από τα λάθη και τις παραλήψεις παρελθόντων προσπαθειών, καθιστούν αναγκαία την εκ νέου και ολοκληρωμένη αυτή τη φορά ενσωμάτωση της Οδηγίας 2005/85/ΕΚ στο παρόν Προεδρικό Διάταγμα. Τέλος, κρίνεται σκόπιμο να αναφερθεί ότι η νέα αυτοτελής Υπηρεσία Ασύλου προτίθεται άμα τη ενάρξει της λειτουργίας της, να ενημερώνει σε τακτικά χρονικά διαστήματα τους πολίτες σχετικά με την πορεία των ζητημάτων που άπτονται θεμάτων διεθνούς προστασίας και πολιτικής ασύλου με κάθε πρόσφορο μέσο.

Άρθρο 2

(Άρθρα 2 και 4 Οδηγίας)

Ορισμοί

Για την εφαρμογή του παρόντος προεδρικού διατάγματος :

α. «Σύμβαση της Γενεύης» είναι η Σύμβαση περί της Νομικής Καταστάσεως των Προσφύγων, η οποία υπεγράφη στη Γενεύη στις 28 Ιουλίου 1951 και κυρώθηκε με το ν.δ.3989/1959 (Α' 201), όπως τροποποιήθηκε από το συναφές Πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης της 31^{ης} Ιανουαρίου 1967, το οποίο κυρώθηκε με τον α.ν.389/1968 (Α' 125).

β. «Αίτηση διεθνούς προστασίας» ή «αίτηση ασύλου» ή «αίτηση» είναι η αίτηση παροχής προστασίας από το ελληνικό κράτος που υποβάλλει αλλοδαπός ή ανιθαγενής, με την οποία ζητά την αναγνώριση στο πρόσωπό του της ιδιότητας του πρόσφυγα, σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης, ή την χορήγηση καθεστώτος επικουρικής προστασίας. Κάθε αίτηση διεθνούς προστασίας τεκμαίρεται ότι είναι αίτηση ασύλου και επικουρική αίτηση επικουρικής προστασίας. Η αίτηση διεθνούς προστασίας μπορεί να περιλαμβάνει και τα μέλη της οικογένειάς του αιτούντος που βρίσκονται στην ελληνική επικράτεια.

γ. «Μέλη της οικογένειάς» του αιτούντος διεθνή προστασία, υπό την προϋπόθεση ότι η οικογένεια υπήρχε πριν την είσοδο στη χώρα, θεωρούνται :

- i.** Ο σύζυγος ή ο εκτός γάμου σύντροφός του με τον οποίο διατηρεί σταθερή σχέση σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία όπως ισχύει,
- ii.** Τα ανήλικα, άγαμα και εξαρτημένα τέκνα, ανεξαρτήτως αν γεννήθηκαν σε γάμο ή εκτός γάμου των γονέων τους ή είναι υιοθετημένα.
- iii.** Τα ενήλικα τέκνα του αιτούντος που πάσχουν από πνευματική ή σωματική αναπηρία και δεν δύνανται να υποβάλουν αυτοτελώς αίτηση.

δ. «Αιτών διεθνή προστασία» ή «αιτών άσυλο» ή «αιτών» είναι ο αλλοδαπός ή ανιθαγενής, ο οποίος δηλώνει προφορικά ή εγγράφως ενώπιον οποιασδήποτε ελληνικής αρχής στα σημεία εισόδου στην ελληνική επικράτεια ή εντός αυτής ότι ζητεί άσυλο ή επικουρική προστασία στη χώρα μας ή με οποιονδήποτε τρόπο ζητεί να μην απελαθεί σε κάποια χώρα εκ φόβου δίωξης λόγω φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, πολιτικών πεποιθήσεων ή συμμετοχής σε ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα, σύμφωνα με την ως άνω Σύμβαση της Γενεύης ή επειδή κινδυνεύει να υποστεί σοβαρή βλάβη σύμφωνα με το άρθρο 15 του π.δ.96/2008 (Α' 152) και επί του αιτήματος του οποίου δεν έχει ληφθεί ακόμη τελεσίδικη απόφαση. Επίσης, ως αιτών διεθνή προστασία θεωρείται και ο αλλοδαπός, ο οποίος υπέβαλε αίτηση διεθνούς προστασίας σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ κατ' εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 343/2003 του Συμβουλίου, για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης ασύλου που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας (L 050/ 25.02.2003), ή σε άλλο κράτος που δεσμεύεται από και εφαρμόζει τον ως άνω Κανονισμό, και μεταφέρεται στην Ελλάδα βάσει των διατάξεων του ως άνω κανονισμού.

ε. «Τελεσίδικη απόφαση» είναι η απόφαση που ορίζει εάν αλλοδαπός ή ανιθαγενής αναγνωρίζεται ή όχι ως πρόσφυγας ή δικαιούχος επικουρικής προστασίας, η οποία δεν υπόκειται πλέον σε άσκηση του ένδικου μέσου που προβλέπεται στο άρθρο 28.

στ. «Πρόσφυγας» είναι ο αλλοδαπός ή ο ανιθαγενής στο πρόσωπο του οποίου πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 1^α της Σύμβασης της Γενεύης.

ζ. «Καθεστώς πρόσφυγα» είναι το καθεστώς που χορηγείται κατόπιν της αναγνώρισης από την αρμόδια ελληνική αρχή ενός αλλοδαπού ή ανιθαγενούς ως πρόσφυγα.

η. «Πρόσωπο που δικαιούται επικουρική προστασία» είναι, με την επιφύλαξη του άρθρου 17 του π.δ. 96/2008, ο αλλοδαπός ή ο ανιθαγενής που δεν πληροί τις προϋποθέσεις για να αναγνωρισθεί ως πρόσφυγας, αλλά στο πρόσωπό του συντρέχουν ουσιαστικοί λόγοι από τους οποίους προκύπτει ότι αν επιστρέψει στη χώρα της καταγωγής του ή, στην περίπτωση ανιθαγενούς,

στη χώρα της προηγούμενης συνήθους διαμονής του, κινδυνεύει να υποστεί σοβαρή βλάβη κατά την έννοια του άρθρου 15 του π.δ. 96/2008 και που δεν μπορεί ή λόγω του κινδύνου αυτού δεν επιθυμεί να θέσει εαυτόν υπό την προστασία της εν λόγω χώρας.

θ. «Καθεστώς επικουρικής προστασίας» είναι το καθεστώς που χορηγείται κατόπιν της αναγνώρισης από την αρμόδια ελληνική αρχή ενός αλλοδαπού ή ανιθαγενούς ως δικαιούχου επικουρικής προστασίας.

ι. «Ασυνόδευτος ανήλικος» είναι το πρόσωπο ηλικίας κάτω των 18 ετών, ο οποίος φθάνει στην Ελλάδα, χωρίς να συνοδεύεται από ενήλικο υπεύθυνο για τη φροντίδα του, σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία ή πρακτική και για όσο χρόνο κανένας ενήλικος δεν ασκεί στην πράξη την επιμέλειά του, ή ο ανήλικος που εγκαταλείπεται ασυνόδευτος μετά την είσοδό του στην Ελλάδα.

ια. «Εκπρόσωπος ασυνόδευτου ανηλίκου» είναι ο προσωρινός ή οριστικός επίτροπος του ανηλίκου ή το πρόσωπο που ορίζεται από τον αρμόδιο Εισαγγελέα Ανηλίκων ή, όπου δεν υπάρχει Εισαγγελέας Ανηλίκων, από τον Εισαγγελέα Πρωτοδικών για την προάσπιση των συμφερόντων του ανηλίκου αυτού.

ιβ. «Κράτηση» είναι ο περιορισμός σε ειδικό χώρο, με αποτέλεσμα τη στέρηση της ελευθερίας του προσώπου.

ιγ. «Αρμόδιες αρχές παραλαβής της αίτησης διεθνούς προστασίας» ή «αρμόδιες αρχές παραλαβής» είναι τα Περιφερειακά Γραφεία Ασύλου καθώς και τα αυτοτελή κλιμάκια των Περιφερειακών Γραφείων Ασύλου.

ιδ. «Αρμόδιες Αρχές Εξέτασης της αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας» ή «αρμόδιες αρχές εξέτασης» είναι τα Περιφερειακά Γραφεία Ασύλου και τα αυτοτελή κλιμάκια των Περιφερειακών Γραφείων Ασύλου.

ιε. «Κεντρική αρχή» είναι η Κεντρική Υπηρεσία Ασύλου του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη.

ιστ. «Χώρα καταγωγής» είναι η χώρα της ιθαγένειας ή, για τους ανιθαγενείς, η χώρα της προηγούμενης συνήθους διαμονής τους.

ιζ. «Άδεια διαμονής» είναι κάθε άδεια, η οποία εκδίδεται από τις Ελληνικές Αρχές, σύμφωνα με τον τύπο που προβλέπει η Ελληνική νομοθεσία και η οποία επιτρέπει σε αλλοδαπό ή σε ανιθαγενή τη διαμονή του στην ελληνική επικράτεια.

ιη. «Αποφαινόμενη Αρχή» είναι ο αρμόδιος υπάλληλος της Υπηρεσίας Ασύλου του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη που ορίζεται ως χειριστής της αίτησης από τον Προϊστάμενο του οικείου περιφερειακού γραφείου ή κλιμακίου ασύλου και αποφασίζει σε πρώτο βαθμό επί των αιτήσεων παροχής διεθνούς προστασίας. Στις περιπτώσεις του άρθρου 27, Αποφαινόμενη Αρχή είναι ο Προϊστάμενος του ανά περίπτωση Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου.

θ. «Αρμόδιες Αρχές Απόφασης» είναι η Αποφαινόμενη Αρχή, η Επιτροπή Προσφυγών και, στις περιπτώσεις του άρθρου 25 παρ. 5, ο Διευθυντής της Αρχής Προσφυγών.

κ. «Μεταγενέστερη αίτηση» είναι η αίτηση για παροχή διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται μετά από τελεσίδικη απορριπτική απόφαση. Ως μεταγενέστερη αίτηση λογίζεται και κάθε νέα αίτηση διεθνούς προστασίας μετά από παραιτήση κατά τις διατάξεις του άρθρου 13 παρ 1.

κα. «Ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας» είναι η απόφαση της Αποφαινόμενης Αρχής να ανακαλέσει ή να αρνηθεί να ανανεώσει το καθεστώς πρόσφυγα ή επικουρικής προστασίας σε ένα πρόσωπο.

κβ. «Παραμονή στη Χώρα» είναι η παραμονή στο έδαφος της ελληνικής επικράτειας, περιλαμβανομένων των συνόρων και των ζωνών διέλευσης.

κγ. «Σύμβουλος του αιτούντος» είναι ο νομικός, ιατρός, ψυχολόγος ή κοινωνικός λειτουργός, ο οποίος τον υποστηρίζει κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εξέτασης του αιτήματός του.

κδ. «Δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία» ή «δελτίο» είναι το ειδικό ατομικό δελτίο που εκδίδεται για τον αιτούντα κατά την διάρκεια της εξέτασης του αιτήματός του από τις αρμόδιες αρχές παραλαβής και του επιτρέπει την παραμονή στην ελληνική επικράτεια μέχρι την έκδοση τελεσίδικης απόφασης επί του αιτήματος. Το δελτίο αυτό αποτελεί προσωρινό τίτλο και δεν συνιστά άδεια διαμονής ούτε θεμελιώνει δικαίωμα για άδεια διαμονής, πλην όμως διασφαλίζει την απόλαυση των δικαιωμάτων των αιτούντων όπου αυτά προβλέπονται από κείμενες διατάξεις, καθώς και διευκολύνει την πραγματοποίηση συναλλαγών.

κε. «Αιτούντες που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες» είναι αιτούντες που ανήκουν σε κατηγορίες οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 17 του π.δ. 220/2007 (Α' 281).

Τα σχόλια που διατυπώθηκαν για το άρθρο 2 του σχεδίου Προεδρικού Διατάγματος αφορούν σε παρατηρήσεις επί των ορισμών όπως αυτοί διατυπώνονται στις ως άνω διατάξεις. Διατυπώθηκαν ενστάσεις ως προς τον ορισμό της παρ. κδ περί του δελτίου διαμονής (<http://www.opengov.gr/yptp/?c=2649>), την απόδοση του αγγλικού κειμένου στην ελληνική γλώσσα της διάταξης της ευρωπαϊκής οδηγίας περί της αίτησης διεθνούς προστασίας (παρ. β) (<http://www.opengov.gr/yptp/?c=2648>), την έννοια της οικογενειακής συνένωσης (παρ. γ) (<http://www.opengov.gr/yptp/?c=2605>), την έννοια της επικουρικής προστασίας (παρ. η) (<http://www.opengov.gr/yptp/?c=2565>), την έννοια της κράτησης (παρ. ιβ) (<http://www.opengov.gr/yptp/?c=2654>), καθώς και γενικές εισηγήσεις για τον ορισμό των δικαιούχων διεθνούς προστασίας και για την εν γένει εφαρμογή της πολιτικής ασύλου στη Χώρα.

Οι διεθνείς δεσμεύσεις της Χώρας δεν μεταβάλλονται με το παρόν σχέδιο, αντιθέτως με την ενσωμάτωση της ευρωπαϊκής οδηγίας στην ελληνική έννομη τάξη, η οποία ειρήσθω εν παρόδω έχει υποχρεωτικό χαρακτήρα, καθιερώνονται οι προδιαγραφές για τις διαδικασίες με τις οποίες τα μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης εφαρμόζουν την πολιτική χορήγησης ασύλου και διεθνούς προστασίας σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης. Ως εκ τούτου οι προς διαβούλευση διατάξεις του συγκεκριμένου άρθρου αποτελούν ενσωμάτωση των ορισμών, όπως αυτοί διατυπώνονται στην εν λόγω οδηγία και δεν χωρούν διαφοροποιήσεις επί της ουσίας, παρά μόνο νομοτεχνικής φύσεως τροποποιήσεις. Εξάλλου, τυχόν ιδιαιτερότητες που παρουσιαστούν ή εφόσον απαιτηθούν διευκρινήσεις κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας, αυτές θα αντιμετωπιστούν τάχιστα με τη μορφή Εγκυκλίων/Οδηγιών από την Κεντρική Υπηρεσία Ασύλου. Όσον αφορά την έννοια του δελτίου αιτούντος διεθνή προστασία, είναι προφανές ότι σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να θεωρηθεί ως άδεια παραμονής, αντίστοιχη με αυτή που χορηγείται στους νομίμως διαμένοντες οικονομικούς μετανάστες στη χώρα. Προκειμένου δε να αποφευχθεί τυχόν σύγχυση, κρίθηκε σκόπιμο να απαλειφθεί από το σχέδιο Π.Δ. το δεύτερο εδάφιο της παρ. κδ του άρθρου 2, με παράλληλη αναφορά στην εξασφάλιση για τους κατόχους των ανωτέρω τίτλων, των απολύτως αναγκαίων συναλλαγών τους κατά το χρονικό διάστημα που απαιτείται, μέχρι η διοίκηση να αποφανθεί επί του αιτήματός τους, με σχετική προσθήκη στην παρ. δ του άρθρου 8 του παρόντος. Τέλος, προκειμένου να αποσαφηνιστεί ο τρόπος εξέτασης των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, κρίθηκε επίσης σκόπιμο να απαλειφθεί το δεύτερο εδάφιο της παρ. β του άρθρου 2, δεδομένου ότι η σχετική διαδικασία ρυθμίζεται επαρκώς στην παρ. 1 του άρθρου 3 του παρόντος.

Άρθρο 3

(Άρθρο 3 Οδηγίας)

Πεδίο εφαρμογής

1. Το παρόν προεδρικό διάταγμα εφαρμόζεται σε όλες τις αιτήσεις παροχής διεθνούς προστασίας που υποβάλλονται στο έδαφος της ελληνικής επικράτειας, περιλαμβανομένων των συνόρων, ή στις ζώνες διέλευσης της χώρας, καθώς και στις διαδικασίες ανάκλησης χορηγηθέντος καθεστώτος διεθνούς προστασίας. Όλες οι αιτήσεις διεθνούς προστασίας εξετάζονται καταρχήν ως αιτήσεις ασύλου και, εφόσον δεν πληρούνται τα κριτήρια της Σύμβασης της Γενεύης ως προς το καθεστώς του πρόσφυγα, εξετάζονται με βάση τα κριτήρια του καθεστώτος επικουρικής προστασίας.
2. Το παρόν προεδρικό διάταγμα δεν εφαρμόζεται επί αιτήσεων διπλωματικού ή εδαφικού ασύλου που υποβάλλονται σε ελληνικές διπλωματικές αρχές και μόνιμες αντιπροσωπείες στο εξωτερικό.
3. Η ερμηνεία και εφαρμογή του παρόντος προεδρικού διατάγματος διενεργούνται πάντα σε συμφωνία με τις επιταγές της Σύμβασης της Γενεύης καθώς και των διεθνών και ευρωπαϊκών συμβάσεων προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου που έχουν κυρωθεί από την Ελλάδα.

Δεν υποβλήθηκαν σχόλια.

Άρθρο 4

(Άρθρο 6 Οδηγίας)

Πρόσβαση στη διαδικασία

1. Κάθε αλλοδαπός ή ανιθαγενής έχει δικαίωμα υποβολής αίτησης διεθνούς προστασίας. Οι αρμόδιες αρχές παραλαβής της αίτησης μεριμνούν, ώστε κάθε ενήλικος να μπορεί να ασκήσει το δικαίωμα υποβολής αίτησης, υπό την προϋπόθεση ότι θα παρουσιασθεί αυτοπροσώπως ενώπιον των ως άνω αρχών, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 9 παρ. 1 περ. α. Σε περίπτωση που ο αιτών υπόκειται σε διαδικασία πρώτης υποδοχής ή είναι κρατούμενος, οι αρμόδιες υπηρεσίες πρώτης υποδοχής ή κράτησης μεριμνούν, υπό την επιφύλαξη των προθεσμιών της παραγράφου 5 του άρθρου 11 του ν.3907/2011 (Α' 7), για την άμεση ενημέρωση και παραπομπή αυτού στην κατά τόπον αρμόδια αρχή εξέτασης.
2. Ο αιτών μπορεί να υποβάλλει αίτηση εξ ονόματος και των μελών της οικογένειάς του. Σε αυτές τις περιπτώσεις τα ενήλικα μέλη πρέπει να συναινούν εγγράφως στην κατάθεση της αίτησης εξ ονόματός τους ή σε αντίθετη περίπτωση να έχουν την ευκαιρία να υποβάλουν οι ίδιοι την αίτησή τους. Η συναίνεση ζητείται κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης ή το αργότερο κατά την προσωπική συνέντευξη με το εν λόγω μέλος. Αιτών που αποκτά τέκνο μετά την είσοδό του στη χώρα δύναται να υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας εξ ονόματος του τέκνου, η οποία υποχρεωτικά συνοδεύεται από τη ληξιαρχική πράξη γέννησης του τέκνου. Η αίτηση αυτή συνενώνεται με την αίτηση διεθνούς προστασίας του αιτούντος γονέα σε όποιο στάδιο και βαθμό της διαδικασίας βρίσκεται αυτή.
3. Ο ασυνόδευτος, ή μη, ανήλικος άνω των 14 ετών δύναται να υποβάλει ο ίδιος αίτηση.
4. Ο ασυνόδευτος ανήλικος, κάτω των 14 ετών, υποβάλλει αίτηση δι' εκπροσώπου, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 11.
5. Αν η αίτηση διεθνούς προστασίας υποβληθεί σε μη αρμόδια αρχή, αυτή υποχρεούται να ειδοποιήσει αμέσως και σε κάθε περίπτωση όχι αργότερα από τρεις (3) εργάσιμες ημέρες την αρμόδια αρχή παραλαβής με τον προσφορότερο τρόπο και να παραπέμψει σ' αυτήν τον αιτούντα με τη σχετική αλληλογραφία. Η Κεντρική Υπηρεσία Ασύλου μεριμνά για την ενημέρωση των αρχών στις οποίες είναι πιθανόν να απευθυνθεί όποιος επιθυμεί να υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας, σχετικά με τις αρμόδιες υπηρεσίες και τη διαδικασία υποβολής της αίτησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 1 έως 4 του παρόντος άρθρου.

Προτείνεται διαδικασία εξέτασης αιτήματος ασύλου εντός της υπηρεσίας Πρώτης Υποδοχής ή εντός του καταστήματος κράτησης εφόσον ο αιτών κρατείται (<http://www.opengov.gr/yptp/?c=2599>), καθώς και συμπερίληψης ανήλικων τέκνων του αιτούντος στην αίτησή του, ακόμη και σε περίπτωση μη υποβολής ξεχωριστής αίτησης εξ ονόματός τους (<http://www.opengov.gr/yptp/?c=2553>).

Οι διατάξεις του άρθρου 4 είναι σαφείς ως προς τις διαδικασίες πρόσβασης στη διαδικασία χορήγησης διεθνούς προστασίας. Προβλέπεται δε ρητά η υποχρέωση της Διοίκησης να διασφαλίζει την άσκηση του δικαιώματος υποβολής αίτησης διεθνούς προστασίας μέσω της τροποποίησης της διατύπωσης του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1, όπου ορίζεται πλέον σαφώς η βούληση του νομοθέτη για την απρόσκοπτη άσκηση του δικαιώματος αυτού. Ως προς τις λεπτομέρειες της σχετικής διαδικασίας θα ακολουθήσουν σχετικές οδηγίες/εγκύκλιοι της υπηρεσίας μας, που θα λαμβάνουν σε κάθε περίπτωση υπόψη την προστασία των ανηλίκων τέκνων και του συνόλου των μελών της οικογένειάς του αιτούντος διεθνή προστασία, σε συνδυασμό με την ανάγκη περιορισμού του προκαλούμενου οικονομικού κόστους.

Άρθρο 5

(Άρθρο 7 Οδηγίας)

Δικαίωμα παραμονής αιτούντων – Εξαιρέσεις

1. Οι αιτούντες επιτρέπεται να παραμένουν στη χώρα μέχρι την ολοκλήρωση της διοικητικής διαδικασίας εξέτασης της αίτησης και δεν απομακρύνονται με οποιοδήποτε τρόπο.
2. Η προηγούμενη παράγραφος δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις όπου οι αρμόδιες αρχές είτε παραδίδουν τον αιτούντα σε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε. βάσει ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3251/2004 (Α' 127), είτε εκδίδουν αυτόν σε τρίτη χώρα με την εξαίρεση της χώρας καταγωγής του αιτούντος ή σε διεθνή ποινικά δικαστήρια, με βάση τις διεθνείς υποχρεώσεις της Χώρας. Η παράδοση ή η έκδοση δεν πρέπει να οδηγεί σε έμμεση ή άμεση επαναπροώθηση του ενδιαφερόμενου κατά παράβαση του άρθρου 33 παρ. 1 της Σύμβασης της Γενεύης ή σε κίνδυνο σοβαρής βλάβης σύμφωνα με το άρθρο 15 του π.δ. 96/2008. Κανένας δεν εκδίδεται πριν εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση επί της αίτησής του, εφόσον επικαλείται φόβο δίωξης στο εκζητούν κράτος.
3. Το δικαίωμα παραμονής του αιτούντος στη Χώρα, σύμφωνα με την παρ. 1, δεν θεμελιώνει δικαίωμα για χορήγηση άδειας διαμονής.

Διατυπώθηκαν σχόλια με τα οποία αμφισβητείται το δικαίωμα παραμονής στη χώρα των αιτούντων διεθνούς προστασίας, μέχρι την ολοκλήρωση της διοικητικής διαδικασίας, ενώ παράλληλα εκφράζεται και ανησυχία για τη χρονική διάρκεια που απαιτείται προκειμένου η Διοίκηση να αποφανθεί επί των αιτημάτων αυτών (<http://www.opengov.gr/yptp/?c=2614>, <http://www.opengov.gr/yptp/?c=2590>). Προτείνεται η αυστηροποίηση της μεταναστευτικής πολιτικής (<http://www.opengov.gr/yptp/?c=2631>) ενώ παράλληλα εκφράζονται ενστάσεις για τις εξαιρέσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου ως προς την παροχή δικαιώματος παραμονής των αιτούντων (<http://www.opengov.gr/yptp/?c=2554>).

Με τις διατάξεις του παρόντος Π.Δ. σε συνδυασμό με τα διαλαμβανόμενα στον ν. 3907/11, γίνεται προσπάθεια συνολικής επανεξέτασης του μεταναστευτικού ζητήματος προς συμμόρφωση της χώρας μας με τη νομοθεσία, τις προδιαγραφές και τις εν γένει πολιτικές που εφαρμόζονται στον ευρωπαϊκό χώρο για θέματα ασύλου και διεθνούς προστασίας, με βάση τις διεθνείς μας υποχρεώσεις και τα προβλεπόμενα στο ελληνικό Σύνταγμα και την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου. Στα πλαίσια αυτά, αναμένεται με την έναρξη λειτουργίας της Υπηρεσίας Ασύλου, αποτελεσματικότερη διεκπεραίωση των αιτημάτων διεθνούς προστασίας, που θα συντομεύσει σημαντικά το χρονικό διάστημα παραμονής των αιτούντων διεθνή προστασία, εντός της ελληνικής επικράτειας μέχρις ότου ολοκληρωθεί η διαδικασία εξέτασής τους. Επίσης, το παρόν Π.Δ. ρυθμίζει θέματα σχετικά με τις διαδικασίες βάσει των οποίων χορηγείται ή ανακαλείται το καθεστώς του πρόσφυγα και δεν υπεισέρχεται σε γενικά ζητήματα περί έκδοσης σε τρίτες χώρες ή σε χώρες μέλη της Ε.Ε. Παρόλα αυτά θεωρούμε ότι με τις διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 5 του παρόντος, παρέχεται επαρκής προστασία από την άμεση ή έμμεση επαναπροώθηση των αιτούντων διεθνή προστασία.

Άρθρο 6

(Άρθρο 8 Οδηγίας)

Προϋποθέσεις για την εξέταση της αίτησης

1. Οι αιτήσεις δεν απορρίπτονται, ούτε αποκλείεται η εξέτασή τους για μόνο το λόγο ότι δεν υποβλήθηκαν το ταχύτερο δυνατό.
2. Οι αποφάσεις επί των αιτήσεων λαμβάνονται σε ατομική βάση, μετά από εμπειριστατωμένη, αντικειμενική και αμερόληπτη εξέταση. Για το σκοπό αυτό η Κεντρική Υπηρεσία Ασύλου:
  - α. Αναζητεί, συλλέγει, αξιολογεί και τηρεί συγκεκριμένες και ακριβείς πληροφορίες σχετικά με την πολιτική, κοινωνική, οικονομική καθώς και τη γενική κατάσταση που επικρατεί στις χώρες προέλευσης των αιτούντων (χώρες καταγωγής, χώρες προηγούμενης συνήθους διαμονής, χώρες μέσω των οποίων διήλθαν κ.λπ.) σε συνεργασία με άλλες συναρμόδιες αρχές ή αντίστοιχες αρχές κρατών-μελών Ε.Ε., στο πλαίσιο σχετικών συμφωνιών ή από αξιόπιστες πηγές, όπως η Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες. Οι πληροφορίες αυτές κοινοποιούνται στις αρμόδιες αρχές εξέτασης.
  - β. Μεριμνά, ώστε το προσωπικό που εξετάζει και αποφασίζει για τις αιτήσεις ή εισηγείται για τη λήψη αποφάσεων, να γνωρίζει τη νομοθεσία και τη νομολογία περί διεθνούς προστασίας. Προς τούτο, οργανώνει την εκπαίδευση και φροντίζει για τη συνεχή επιμόρφωση του προσωπικού. Επίσης διοργανώνει σεμινάρια εκπαίδευσης αυτοτελώς καθώς επίσης και σε συνεργασία με την Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Στήριξης για το Άσυλο. Μπορεί επίσης να διοργανώνει σεμινάρια κατάρτισης με Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις. Κοινοποιεί στις αρμόδιες αρχές παραλαβής, εξέτασης και απόφασης τις διαθέσιμες από την Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες οδηγίες και ενημερωτικά δελτία σε θέματα διεθνούς προστασίας.

Διατυπώθηκε ανησυχία για τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να διασφαλιστεί η ποιότητα της κατάρτισης που θα παρέχεται από μη κυβερνητικές οργανώσεις (<http://www.opengov.gr/yptp/?c=2600>), αλλά και για τον τρόπο με τον οποίο θα διασφαλιστεί η ευρύτερη δυνατή πληροφόρηση των αρχών εξέτασης σχετικά με τις χώρες προέλευσης των αιτούντων (<http://www.opengov.gr/yptp/?c=2617>). Θίγονται επίσης ζητήματα καταχρηστικής άσκησης δικαιώματος υποβολής αίτησης διεθνούς προστασίας (<http://www.opengov.gr/yptp/?c=262>), καθώς και γενικές θέσεις περί υποχρεωτικού περιορισμού των αιτούντων σε κέντρα φιλοξενίας (<http://www.opengov.gr/yptp/?c=2655>). Αναφορά γίνεται και σε θέματα μη αποδοχής αιτημάτων διεθνούς προστασίας από αιτούντες που παραποιούν τα στοιχεία ταυτότητάς τους (<http://www.opengov.gr/yptp/?c=2592>), ενώ παράλληλα προτείνεται η μη εξέταση αιτημάτων στις περιπτώσεις που δεν αποδεικνύεται η χώρα προέλευσης των αιτούντων καθώς και το υποστατό της δίωξης που υφίστανται στην χώρα αυτή (<http://www.opengov.gr/yptp/?c=2591>).

Το Κεφάλαιο Β του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος παρέχει τις εγγυήσεις βάσει των οποίων η Υπηρεσία Ασύλου εξετάζει σε πρώτο βαθμό τις αιτήσεις διεθνούς προστασίας. Ο χαρακτηρισμός των αιτήσεων είτε ως απαράδεκτες είτε ως προδήλως αβάσιμες καθώς και η διαδικασία εξέτασης των αιτημάτων ασύλου αναλύεται διεξοδικά και εμπειριστικώς στις διατάξεις του άρθρου 16 του Κεφαλαίου Γ' του παρόντος. Αναφορικά δε με την παροχή ευρύτερης πληροφόρησης για τη γενικότερη κατάσταση που επικρατεί στις χώρες προέλευσης των αιτούντων, θεωρούμε ότι η διατύπωση των διατάξεων της περ. α της παρ. 2 του άρθρου 6 εκφράζει τη βούληση του νομοθέτη για την αξιοποίηση κάθε αξιόπιστης πηγής πληροφόρησης. Τέλος, η αναφορά στην κατάρτιση εκπαίδευσης με Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις που έχουν τη σχετική εμπειρία σε θέματα εφαρμογής πολιτικής ασύλου, αποσκοπεί στην ανταλλαγή εμπειριών και στην εν γένει αποτελεσματικότερη εφαρμογή της αποστολής της Υπηρεσίας Ασύλου, χωρίς αυτό να συνεπάγεται την υποκατάσταση ή καθοδήγηση της υπηρεσίας από τους φορείς αυτούς.

Άρθρο 7

(Άρθρο 9 Οδηγίας)

Αιτιολόγηση και επίδοση αποφάσεων και άλλων διαδικαστικών εγγράφων

1. Οι αποφάσεις επί της αίτησης διεθνούς προστασίας συμπεριλαμβανομένων των αποφάσεων μεταφοράς βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) 343/2003 επιδίδονται στον αιτούντα με μέριμνα της αρμόδιας αρχής εξέτασης. Η επίδοση πραγματοποιείται το ταχύτερο δυνατό μετά την έκδοση της απόφασης και αφού ειδοποιηθεί ο αιτών, με κάθε πρόσφορο μέσο, προκειμένου να προσέλθει για την παραλαβή της απόφασης σε συγκεκριμένη ημερομηνία. Η ειδοποίηση πραγματοποιείται, με βάση τα δηλωθέντα υπευθύνως από τον ίδιο πλέον πρόσφατα στοιχεία επικοινωνίας, με έγγραφη επιστολή, τηλεγράφημα, τηλεομοιοτυπία, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή τηλεφώνημα. Για την πράξη αυτή γίνεται από τον αρμόδιο υπάλληλο σχετική μνεία στον φάκελο του αιτούντος ή σε ειδικό βιβλίο, η οποία πρέπει να φέρει χρονολογία και ώρα διενέργειας της πράξης, το όνομα και υπογραφή του υπαλλήλου που προέβη στην ειδοποίηση και το είδος της πράξης στην οποία προέβη. Εάν ο αιτών είναι κρατούμενος ή παραμένει σε περιφερειακές υπηρεσίες Πρώτης Υποδοχής, η απόφαση παραδίδεται στον προϊστάμενο του οικείου καταστήματος ή εγκατάστασης ο οποίος μεριμνά για την άμεση επίδοση στον κρατούμενο σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και ενημερώνει σχετικά την αρμόδια αρχή εξέτασης.
2. Εάν ο αιτών δεν ανταποκριθεί ή δεν καταστεί δυνατόν να ανευρεθεί με τα μέσα που αναφέρονται ανωτέρω στην παράγραφο 1, η επίδοση διενεργείται το αργότερο κατά την επόμενη προσέλευση του αιτούντος για ανανέωση του ειδικού δελτίου από τις αρμόδιες αρχές. Εάν ο αιτών δεν εμφανισθεί το αργότερο κατά την επόμενη εργάσιμη ημέρα μετά τη λήξη του δελτίου, η επίδοση θεωρείται ότι έχει πραγματοποιηθεί κατά την ημέρα αυτή. Σε κάθε περίπτωση, συντάσσεται σχετική έκθεση επίδοσης, αντίγραφο της οποίας αποστέλλεται με γραπτή επιστολή στην τελευταία δηλωθείσα διεύθυνση του αιτούντος.
3. Όταν η επίδοση διενεργείται παρουσία του αιτούντος, τούτος ενημερώνεται από διερμηνέα σε γλώσσα που κατανοεί ο αιτών, μνεία δε του γεγονότος αυτού γίνεται στη σχετική έκθεση επίδοσης. Όταν η επίδοση διενεργείται με άλλο τρόπο επισυνάπτεται και έντυπο σε γλώσσα που κατανοεί ο αιτών που εξηγεί το περιεχόμενο του εγγράφου, τις συνέπειές του για τον ίδιο και τις ενέργειες στις οποίες δύναται να προβεί ο αιτών.
4. Η απόφαση που απορρίπτει αίτηση διεθνούς προστασίας αναφέρει τους πραγματικούς και νομικούς λόγους της απόρριψης. Στην απορριπτική απόφαση γίνεται μνεία για την προθεσμία προς άσκηση προσφυγής, για το όργανο ενώπιον του οποίου ασκείται καθώς και για τις συνέπειες παρόδου άπρακτης της προθεσμίας αυτής.
5. Προσκήσεις του αιτούντος από την αρμόδια αρχή εξέτασης στη συνέντευξη που αναφέρεται στο άρθρο 17 κατωτέρω και από την Αρχή Προσφυγών σε ακρόαση κατά το άρθρο 26 κατωτέρω πραγματοποιούνται με κάθε πρόσφορο μέσο, μεταξύ των οποίων όσα αναφέρονται στο εδ. (γ) της παραγράφου 1 ανωτέρω, που εξασφαλίζει ότι ο αιτών έλαβε γνώση της πρόσκλησης. Δεν απαιτείται πρόσκληση, εφόσον στον αιτούντα έχει οριστεί συγκεκριμένη ημερομηνία συνέντευξης ή προφορικής ακρόασης σε προγενέστερο στάδιο της διαδικασίας και του έχει εξηγηθεί η σημασία και το περιεχόμενο των διαδικασιών αυτών. Κάθε άλλη πρόσκληση ή κλήση του αιτούντα πραγματοποιείται με τα μέσα που αναφέρονται στο εδάφιο (γ) της παραγράφου 1 ανωτέρω. Συμπληρωματικά εφαρμόζονται τα όσα ορίζονται στο άρθρο 6 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (Ν. 2690/1999, ΦΕΚ 45 Τ.Α').
6. Οι αποφάσεις επί των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, οι αποφάσεις διακοπής εξέτασης αίτησης και οι αποφάσεις ανάκλησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας κοινοποιούνται στην Διεύθυνση Αλλοδαπών του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας. Επιπλέον, οι αποφάσεις των Επιτροπών Προσφυγών κοινοποιούνται στον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη.
7. Όταν έχει υποβληθεί αίτηση εξ ονόματος των μελών της οικογένειας του αιτούντος, που επικαλούνται τους ίδιους λόγους, η αρμόδια αρχή απόφασης μπορεί να εκδίδει μια απόφαση που αφορά όλα τα μέλη της οικογένειας.

Διατυπώθηκαν ενστάσεις που αφορούν αφενός στη μετάφραση του περιεχομένου του εγγράφου της απόφασης επί της αίτησης διεθνούς προστασίας, σε περιπτώσεις μη αυτοπρώσωπης παρουσίας του αιτούντος κατά την επίδοση (<http://www.opengov.gr/yptp/?c=2642>), αλλά και αφετέρου στον χρόνο επίδοσης των σχετικών αποφάσεων (<http://www.opengov.gr/yptp/?c=2618>).

Η μετάφραση των αποφάσεων της Διοίκησης επί αιτημάτων διεθνούς προστασίας στη γλώσσα που κατανοούν οι αιτούντες κρίνεται αναγκαία, προκειμένου να καταστούν σαφείς οι συνέπειες που συνεπάγονται για αυτούς καθώς και οι ενέργειες στις οποίες δύνανται να προβούν βάσει της κείμενης νομοθεσίας. Το χρονικό δε διάστημα που ορίζεται ως καταληκτική ημερομηνία επίδοσης των αποφάσεων της Διοίκησης, κρίνεται επαρκές για την άμεση παραγωγή των έννομων αποτελεσμάτων που πηγάζουν από αυτές.

Άρθρο 8

(Άρθρο 10 Οδηγίας)

Εγγυήσεις για τους αιτούντες

1. Οι αιτούντες, κατά την εφαρμογή των διατάξεων των Κεφαλαίων Γ' και Δ' έχουν τα ακόλουθα δικαιώματα :

α. Ενημερώνονται, σε γλώσσα την οποία κατανοούν, για τη διαδικασία που ακολουθείται, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, το γεγονός ότι οι πληροφορίες που παρέχουν στις αρχές κατά τη διάρκεια της εξέτασης της αίτησής τους παραμένουν εμπιστευτικές, για τις συνέπειες της μη συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις τους και της μη συνεργασίας με τις αρχές καθώς και για τις συνέπειες της ρητής ή σιωπηρής ανάκλησης της αίτησής τους. Επίσης, ενημερώνονται για τις προθεσμίες και τα μέσα που έχουν στη διάθεσή τους, ώστε να συμμορφωθούν με την υποχρέωση υποβολής των στοιχείων που απαιτούνται για την τεκμηρίωση της αίτησής τους. Οι πληροφορίες τους δίδονται εγκαίρως ώστε να ασκήσουν τα δικαιώματά τους και να συμμορφωθούν με τις υποχρεώσεις που περιγράφονται στο άρθρο 9. Οι πληροφορίες αυτές δύνανται να παρέχονται και τηλεφωνικώς ή με μαγνητοφωνημένο τρόπο.

β. Τους παρέχονται υπηρεσίες διερμηνείας για να εκθέσουν την υπόθεσή τους στις αρμόδιες αρχές παραλαβής και εξέτασης και για τη διεξαγωγή της συνέντευξης ή προφορικής ακρόασης σε όλα τα στάδια της διαδικασίας, εφόσον δεν μπορεί να εξασφαλισθεί η αναγκαία επικοινωνία χωρίς αυτόν. Η δαπάνη της διερμηνείας βαρύνει το Δημόσιο. Η παροχή υπηρεσιών διερμηνείας όπου αυτή απαιτείται κατά τη διάρκεια της διαδικασίας διεθνούς προστασίας δύνανται να παρέχεται και εξ αποστάσεως με τη χρήση κατάλληλων τεχνικών μέσων επικοινωνίας.

γ. Επιτρέπεται η επικοινωνία τους με την Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες ή με κάθε άλλη οργάνωση που παρέχει νομική, ιατρική και ψυχολογική συνδρομή.

δ. Εφοδιάζονται ατελώς από την αρμόδια αρχή παραλαβής, αμέσως μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών καταγραφής, με το δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία, το οποίο φέρει τη φωτογραφία τους και τους επιτρέπει την παραμονή στην ελληνική επικράτεια μέχρι την έκδοση τελεσίδικης απόφασης σχετικά με την αίτηση διεθνούς προστασίας. Τον τύπο, το περιεχόμενο και τις προδιαγραφές του ως άνω δελτίου καθορίζει ο Υπουργός Προστασίας του Πολίτη. Στο δελτίο αυτό μπορεί να αναφέρεται περιορισμός της κυκλοφορίας του αιτούντος σε τμήμα της ελληνικής επικράτειας. Το δελτίο έχει διάρκεια ισχύος μέχρι 6 μήνες και ανανεώνεται έως την έκδοση τελεσίδικης απόφασης επί της αίτησης διεθνούς προστασίας. Ο Διευθυντής της Υπηρεσίας Ασύλου δύνανται, με απόφασή του, να περιορίζει την διάρκεια ισχύος των δελτίων ανάλογα με την αναμενόμενη διάρκεια έκδοσης των αποφάσεων επί των αιτήσεων διεθνούς προστασίας. Η αρμόδια αρχή παραλαβής δύνανται να περιορίζει την διάρκεια ισχύος του δελτίου συγκεκριμένου αιτούντος για μικρότερο χρονικό διάστημα εφόσον τούτο κρίνεται αναγκαίο για την απρόσκοπτη και ταχεία ολοκλήρωση της εξέτασης της αίτησης. Το δελτίο παραδίδεται υποχρεωτικά από τον αιτούντα στην αρμόδια αρχή εξέτασης κατά την επίδοση σε αυτόν της απόφασης επί της αίτησής του και παύει αυτοδικαίως να ισχύει. Με αντίστοιχο δελτίο εφοδιάζονται και τα μέλη της οικογένειάς του αιτούντος. Δεν χορηγείται το προαναφερόμενο δελτίο, ενόσω ο αιτών κρατείται ή παραμένει σε εγκαταστάσεις Πρώτης Υποδοχής ή όσο διαρκεί η εξέταση της αίτησης που έχει υποβληθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 24.

ε. Ενημερώνονται σχετικά με το αποτέλεσμα της απόφασης επί της αίτησης διεθνούς προστασίας σε γλώσσα που κατανοούν, καθώς και για τη δυνατότητα προσβολής της απορριπτικής απόφασης.

2. Η απόφαση επί της αίτησης διεθνούς προστασίας εκδίδεται και επιδίδεται στον αιτούντα το ταχύτερο δυνατόν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7.

3. Καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας, οι αρμόδιες κατά το νόμο αρχές αναγνωρίζουν και θεωρούν το γνήσιο της υπογραφής αιτούντων με την επίδειξη του δελτίου. Στις περιπτώσεις κράτησης, παραμονής σε περιφερειακές υπηρεσίες πρώτης υποδοχής ή κατά τη διαδικασία σύμφωνα με το άρθρο 24, οι αρμόδιες κατά τον νόμο αρχές αναγνωρίζουν και βεβαιώνουν την υπογραφή των αλλοδαπών βάσει των στοιχείων που έχουν δηλώσει.

Διατυπώθηκαν γενικές και αόριστες απόψεις περί μεταναστευτικής πολιτικής κατά τις οποίες δεν λαμβάνονται υπόψη οι δικαιούμενοι διεθνούς προστασίας (<http://www.opengov.gr/yptp/?c=263>).

Το παρόν Προεδρικό Διάταγμα ενσωματώνει Ευρωπαϊκή Οδηγία με την οποία η χώρα συμμορφώνεται απολύτως στις διεθνείς της δεσμεύσεις αναφορικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές για τις διαδικασίες με τις οποίες τα κράτη μέλη χορηγούν και ανακαλούν το καθεστώς του πρόσφυγα.

Άρθρο 9

(Άρθρο 11 Οδηγίας)

Υποχρεώσεις των αιτούντων

1. Οι αιτούντες υποχρεούνται να συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές στο μέτρο που αυτό είναι αναγκαίο για τη διεκπεραίωση της αίτησής τους, συμπεριλαμβανομένης και της διαπίστωσης των στοιχείων της ταυτότητάς τους. Ειδικότερα, σε κάθε περίπτωση, οι αιτούντες υποχρεούνται να:

α. Παρουσιάζονται ενώπιον των αρμοδίων αρχών αυτοπροσώπως χωρίς καθυστέρηση ή στον καθοριζόμενο από τις οικείες διατάξεις χρόνο να υποβάλλουν τα αιτήματά τους. Αίτηση διεθνούς προστασίας, παραίτηση από αυτήν, προσφυγή κατά απορριπτικής απόφασης, μεταγενέστερη αίτηση και αίτηση για ανανέωση του δελτίου αιτούντος διεθνή προστασία υποβάλλονται αυτοπροσώπως, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας, όπως σοβαρή ασθένεια, σοβαρή σωματική αναπηρία ή κράτηση, οι οποίοι θα πρέπει να αποδεικνύονται με ανάλογο πιστοποιητικό ή βεβαίωση δημόσιας υπηρεσίας. Στις προαναφερόμενες περιπτώσεις ανωτέρας βίας η αίτηση περιλαμβάνει δήλωση του αιτούντος ότι γνωρίζει τις προϋποθέσεις της παρούσας παραγράφου. Σε κάθε περίπτωση, η εκκίνηση της διαδικασίας εξέτασης μιας αίτησης διεθνούς προστασίας τελεί υπό την προϋπόθεση της διαπίστωσης της συνδρομής των ως άνω λόγων, καθώς και της αυτοπρόσωπης εμφάνισης του αιτούντος ενώπιον των αρμοδίων αρχών παραλαβής.

β. Παραδίδουν το ταξιδιωτικό έγγραφο ή οποιοδήποτε άλλο έγγραφο έχουν στην κατοχή τους και σχετίζεται με την εξέταση της αίτησης και των στοιχείων που πιστοποιούν την ταυτότητα των ιδίων και των μελών της οικογένειάς τους, τη χώρα προέλευσης και τον τόπο καταγωγής τους, καθώς και την οικογενειακή τους κατάσταση. Η αναγνώριση της ιδιότητας του δικαιούχου διεθνούς προστασίας δεν προϋποθέτει απαραίτητα την υποβολή αποδεικτικών στοιχείων. Στις περιπτώσεις που παραδοθούν τα ανωτέρω έγγραφα συντάσσεται πρακτικό παράδοσης-παραλαβής, αντίγραφο του οποίου χορηγείται στον αιτούντα.

γ. Ενημερώνουν αμέσως τις αρμόδιες αρχές παραλαβής ή/και εξέτασης για τη διεύθυνση κατοικίας ή διαμονής τους και τα άλλα στοιχεία επικοινωνίας τους καθώς και για κάθε μεταβολή των ως άνω στοιχείων. Επίσης, υποχρεούνται να δέχονται κάθε επίδοση ή κοινοποίηση στον πιο πρόσφατο τόπο διαμονής ή κατοικίας που έχουν δηλώσει.

δ. Συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές για τη διενέργεια κάθε νόμιμης έρευνας σχετικά με την αίτησή τους.

ε. Δέχονται σωματική έρευνα και έρευνα των αντικειμένων που φέρουν και φωτογραφίζονται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και δακτυλοσκοπούνται, εφόσον είναι άνω των 14 ετών.

2. Για τις υποχρεώσεις αυτές και τα δικαιώματα που παρέχονται σύμφωνα με το άρθρο 8, ενημερώνονται ειδικά οι αιτούντες σε γλώσσα που κατανοούν και συντάσσεται προς τούτο σχετικό αποδεικτικό.

Εγείρονται ερωτήματα αναφορικά με τη νομιμότητα της προβλεπόμενης από τις διατάξεις της περ. ε της παρ. 1 του άρθρου 9 του παρόντος σωματικής έρευνας (<http://www.opengov.gr/yptp/?c=2652>), καθώς και τη συνταγματικότητα αυτής (<http://www.opengov.gr/yptp/?c=2619>).

Η διατύπωση της εν λόγω διάταξης παρέχει τις απαραίτητες εγγυήσεις για τη νομιμότητα της προβλεπόμενης εκ της ευρωπαϊκής οδηγίας, σωματικής έρευνας καθώς αυτή λαμβάνει χώρα πάντα σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Ως εκ τούτου παρέλκει οποιαδήποτε άλλη ερμηνεία.

Άρθρο 10

(Άρθρα 15 και 16 Οδηγίας)

Εκπροσώπηση και συνδρομή

1. Οι αιτούντες έχουν δικαίωμα να συμβουλευόμαστε με δαπάνη τους δικηγόρο ή άλλο σύμβουλο σε θέματα σχετικά με την αίτησή τους. Εφόσον ειδικές διατάξεις δεν ορίζουν διαφορετικά για συγκεκριμένες πράξεις, η εξουσιοδότηση αιτούντων προς δικηγόρο για την εκπροσώπησή τους ενώπιον των αρχών σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος μπορεί να πραγματοποιηθεί και με απλό ιδιωτικό έγγραφο. Η εξουσιοδότηση αιτούντων προς άλλα πρόσωπα απαιτεί θεώρηση του γνησίου της υπογραφής.

2. Σε περίπτωση επιδίωξης δικαστικής προστασίας, ο αιτών δύναται να λάβει δωρεάν νομική συνδρομή, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στις διατάξεις του ν.3226/2004 (Α' 24) όπως ισχύει. Με κοινή υπουργική απόφαση των υπουργών Οικονομικών, Προστασίας του Πολίτη και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων καθορίζονται οι όροι και λοιπές προϋποθέσεις παροχής δωρεάν νομικής συνδρομής σε αιτούντες κατά την διαδικασία εξέτασης της προσφυγής τους σύμφωνα με τις διατάξεις του κεφαλαίου Δ.

3. Οι δικηγόροι που εκπροσωπούν τους αιτούντες έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες του φακέλου τους, εφόσον αυτές σχετίζονται με την εξέταση της αίτησης. Άλλοι σύμβουλοι που παρέχουν συνδρομή στον αιτούντα έχουν πρόσβαση σε στοιχεία του φακέλου τους εφόσον αυτά σχετίζονται με την παρεχόμενη συνδρομή. Η Αποφαινόμενη Αρχή δύναται, μετά από αιτιολογημένη πράξη της, να απαγορεύει τη γνωστοποίηση της πηγής των πληροφοριών, εφόσον κρίνει ότι η αποκάλυψη αυτής ενδέχεται να θέσει σε κίνδυνο την εθνική ασφάλεια ή τις διεθνείς σχέσεις της χώρας ή την ασφάλεια ή την επιβαλλόμενη μυστικότητα της δράσης υπηρεσιών ή προσώπων που παρέχουν τις πληροφορίες. Η πρόσβαση στις εν λόγω απόρρητες πληροφορίες ή πηγές είναι δυνατή, σε κάθε περίπτωση, από το δικαστήριο, το οποίο είναι αρμόδιο για την εξέταση των προβλεπόμενων στο άρθρο 28 αιτήσεων ακυρώσεως.

4. Οι δικηγόροι που εκπροσωπούν και οι σύμβουλοι που παρέχουν συνδρομή σε αιτούντες έχουν πρόσβαση σε περιφερειακές υπηρεσίες Πρώτης Υποδοχής υπό τους όρους που αναφέρει ειδικά για αυτούς ο Γενικός Κανονισμός Λειτουργίας της

Υπηρεσίας Πρώτης Υποδοχής. Επίσης έχουν πρόσβαση σε χώρους κράτησης και ζώνες διέλευσης, για να επικοινωνούν με τους αιτούντες, σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο. Η δυνατότητα πρόσβασης των ως άνω προσώπων στους χώρους αυτούς περιορίζεται όταν τούτο κρίνεται αντικειμενικά απαραίτητο από τις εκάστοτε αρμόδιες αρχές για την ασφάλεια, τη δημόσια τάξη ή τη διοικητική διαχείριση του εν λόγω χώρου, υπό τον όρο ότι η πρόσβασή τους δεν περιορίζεται υπερβολικά ούτε καθίσταται αδύνατη.

5. Δικηγόροι ή άλλοι σύμβουλοι δικαιούνται να παρέχουν κάθε νόμιμη συνδρομή στον αιτούντα σε όλα τα στάδια της διαδικασίας. Οι αιτούντες δικαιούνται να παρίστανται στην προσωπική συνέντευξη με τον δικηγόρο που τους εκπροσωπεί ή τον σύμβουλο που τους συνδράμει. Η απουσία του δικηγόρου ή άλλου συμβούλου δεν εμποδίζει τη διεξαγωγή της προσωπικής συνέντευξης.

Σχολιάζεται το ζήτημα της εξουσιοδότησης των αιτούντων προς δικηγόρο με απλό ιδιωτικό έγγραφο (<http://www.opengov.gr/yptp/?c=2637>).

Αξίζει να σημειωθεί ωστόσο, ότι αυτό δε συνιστά γενική εξουσιοδότηση και δεν υποκαθιστά την υποχρέωση του αιτούντα σε αυτοπρόσωπη παρουσία τόσο κατά την υποβολή της αίτησης, όσο και κατά τη διαδικασία της συνέντευξης. Άλλωστε σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. α της παρ. 1 του άρθρου 9, «η εκκίνηση της διαδικασίας εξέτασης μιας αίτησης διεθνούς προστασίας τελεί υπό την προϋπόθεση [...] και της αυτοπρόσωπης εμφάνισης του αιτούντος ενώπιον των αρμοδίων αρχών παραλαβής».

Άρθρο 11

(Άρθρο 17 Οδηγίας)

Αιτήσεις ασυνόδευτων ανήλικων

1. Οι αρμόδιες αρχές, όταν υποβάλλεται αίτηση από ασυνόδευτους ανήλικους, ενεργούν σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 19 του π.δ.220/2007, για το διορισμό επιτρόπου του ανηλίκου. Στον επίτροπο ή στον ασκούντα τη σχετική πράξη επιτροπείας παρέχεται η ευκαιρία να ενημερώνει τον ασυνόδευτο ανήλικο για τη σημασία και τις πιθανές συνέπειες της προσωπικής συνέντευξης, καθώς και για τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να προετοιμασθεί για αυτή. Ο επίτροπος ή ο ασκών τη σχετική πράξη επιτροπείας καλείται και δύναται να παρίσταται στην προσωπική συνέντευξη του ανηλίκου και να υποβάλει ερωτήσεις ή παρατηρήσεις προς διευκόλυνση της διαδικασίας.

2. Οι χειριστές που διεξάγουν προσωπικές συνεντεύξεις με ασυνόδευτο ανήλικο πρέπει να διαθέτουν τις αναγκαίες γνώσεις σχετικά με τις ειδικές ανάγκες των ανήλικων και να διενεργούν με τέτοιο τρόπο την συνέντευξη, ώστε να είναι απόλυτα αντιληπτή από τον αιτούντα, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη την ηλικία του.

3. Οι αρμόδιες αρχές εξέτασης μπορούν να χρησιμοποιούν ιατρικές εξετάσεις για τον προσδιορισμό της ηλικίας των ασυνόδευτων ανήλικων. Στις περιπτώσεις που χρησιμοποιούνται ιατρικές εξετάσεις, λαμβάνεται μέριμνα ώστε :

α. οι ασυνόδευτοι ανήλικοι να ενημερώνονται, πριν από την εξέταση της αίτησής τους και σε γλώσσα την οποία κατανοούν, για τη δυνατότητα προσδιορισμού της ηλικίας με ιατρική εξέταση, για τη μέθοδο της εξέτασης, τις ενδεχόμενες συνέπειες των αποτελεσμάτων της ιατρικής εξέτασης στην εξέταση της αίτησης καθώς και τις συνέπειες της άρνησής τους να υποβληθούν στην ιατρική εξέταση,

β. οι ασυνόδευτοι ανήλικοι ή οι επίτροποί τους να συναινούν στη διενέργεια εξέτασης για τον προσδιορισμό της ηλικίας των συγκεκριμένων ανηλίκων,

γ. η απόφαση απόρριψης της αίτησης ασυνόδευτου ανηλίκου που αρνήθηκε να υποβληθεί σε αυτή την ιατρική εξέταση να μη βασίζεται μόνο στην άρνηση αυτή και

δ. μέχρι την ολοκλήρωση της ιατρικής εξέτασης, το πρόσωπο που ισχυρίζεται ότι είναι ανήλικο να έχει ανάλογη μεταχείριση ως ανήλικο.

4. Εφόσον από τη διαδικασία για τον προσδιορισμό της ηλικίας δεν προκύψει με ασφάλεια ότι ο αιτών είναι ενήλικος, αυτός να αντιμετωπίζεται ως ανήλικος.

5. Το γεγονός ότι ένας ασυνόδευτος ανήλικος έχει αρνηθεί να υποβληθεί σε ιατρική εξέταση δεν εμποδίζει την Αποφαινόμενη Αρχή να λαμβάνει απόφαση επί της αίτησης.

6. Η διασφάλιση του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού αποτελεί πρωταρχική υποχρέωση κατά την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

Διατυπώθηκαν επιφυλάξεις ως προς την εφαρμογή στην πράξη του ορισμού Επιτρόπου ασυνόδευτων ανηλίκων (<http://www.opengov.gr/yptp/?c=2621>), ενώ παράλληλα επισημάνθηκε η μη λεπτομερής αναφορά στη διαδικασία παραπομπής σε ιατρικές εξετάσεις των αιτούντων ανηλίκων, προκειμένου να διαπιστωθεί η ηλικία τους (<http://www.opengov.gr/yptp/?c=2603>).

Στις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 11 γίνεται ρητή αναφορά στην υποχρέωση της Διοίκησης να ενεργήσει σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 19 του π.δ. 220/2007. Βάσει των ανωτέρω διατάξεων: «Προκειμένου περί ασυνόδευτων ανηλίκων, οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν αμέσως τα κατάλληλα μέτρα, ώστε να εξασφαλίζεται η αναγκαία εκπροσώπησή τους. Προς τούτο οι αρμόδιες αρχές ενημερώνουν τον Εισαγγελέα Ανηλίκων και, όπου δεν υπάρχει, τον κατά τόπον αρμόδιο Εισαγγελέα Πρωτοδικών, ο οποίος ενεργεί ως προσωρινός επίτροπος και προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για το διορισμό επιτρόπου του ανηλίκου». Αναφορικά με τη διαδικασία παραπομπής σε ιατρικές εξετάσεις, αυτή θα

εξειδικευτεί με σχετικές οδηγίες και εγκυκλίους, ενώ θα υπάρχει σχετική πρόβλεψη και στον Κανονισμό Λειτουργίας της Υπηρεσίας Ασύλου.

Άρθρο 12

(Άρθρο 18 Οδηγίας)

Κράτηση των αιτούντων

1. Αλλοδαπός ή ανιθαγενής που αιτείται διεθνούς προστασίας, δεν κρατείται για μόνο το λόγο ότι εισήλθε και παραμένει παράνομα στη χώρα.

2. Αλλοδαπός ή ανιθαγενής που υποβάλλει αίτηση διεθνούς προστασίας ενόσω κρατείται, παραμένει υπό κράτηση εφόσον η κράτησή του νομιμοποιείται από άλλες διατάξεις της νομοθεσίας. Εάν κρατείται βάσει των σχετικών διατάξεων των ν. 3386/2005 και 3907/2011 όπως ισχύουν, κατ' εξαίρεση και εφόσον κριθεί ότι δεν μπορούν να εφαρμοσθούν εναλλακτικά μέτρα όπως αυτά που αναφέρονται στο άρθρο 22 παρ. 3 του ν. 3907/2011, παραμένει υπό κράτηση:

α. για τη διαπίστωση των πραγματικών στοιχείων της ταυτότητας ή της καταγωγής του, ή

β. εφόσον συνιστά κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη για λόγους που αναλύονται ειδικώς στην απόφαση κράτησης ή

γ. εφόσον η κράτησή του κρίνεται αναγκαία για την ταχεία ολοκλήρωση εξέτασης της αίτησής του, συμπεριλαμβανομένης και αυτής που υποβάλλεται εντός περιφερειακών υπηρεσιών Πρώτης Υποδοχής

3. Οι αρμόδιες υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας δύνανται να αποφασίσουν την κράτηση συγκεκριμένου αιτούντος, κατ' εξαίρεση και εφόσον κρίνουν ότι δεν μπορούν να εφαρμοσθούν εναλλακτικά μέτρα, όταν κρίνουν ότι ο αιτών συνιστά κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη για λόγους που αιτιολογούνται ειδικώς στην απόφαση κράτησης.

4. Η απόφαση για την κράτηση των αιτούντων διεθνή προστασία λαμβάνεται από τον οικείο Αστυνομικό Διευθυντή και, προκειμένου περί Γενικών Αστυνομικών Διευθύνσεων Αττικής και Θεσσαλονίκης, τον αρμόδιο για θέματα αλλοδαπών Αστυνομικό Διευθυντή και περιέχει πλήρη και εμπειριστατωμένη αιτιολογία. Σε κάθε περίπτωση, ενημερώνεται αμέσως ο Προϊστάμενος του αρμόδιου Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου ή ο Διευθυντής της Αρχής Προσφυγών ο οποίος μεριμνά για την κατά προτεραιότητα εξέταση της αίτησης.

5. Οι αιτούντες κρατούνται στους χώρους κράτησης που προβλέπονται στο άρθρο 31 του ν. 3907/2011.

6. Η κράτηση αιτούντων επιβάλλεται για το απολύτως αναγκαίο χρονικό διάστημα και σε καμία περίπτωση δεν δύναται να υπερβεί τις ενενήντα (90) ημέρες. Εάν ο αιτών έχει προηγουμένως κρατηθεί εν όψει διοικητικής απέλασής του ή διαδικασίας επιστροφής, ο συνολικός χρόνος κράτησης, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 30 του ν.3907/2011, δεν δύναται να υπερβεί τις εκατόν ογδόντα (180) ημέρες.

7. Οι αιτούντες που κρατούνται, σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, έχουν τα δικαιώματα προσφυγής και υποβολής αντιρρήσεων που προβλέπονται στις παρ. 3 και 4 του άρθρου 76 του ν.3386/2005, όπως ισχύει.

8. Στις περιπτώσεις κράτησης αιτούντων, οι αρμόδιες αρχές, με την επιφύλαξη των διεθνών και εθνικών κανόνων δικαίου που διέπουν την κράτηση, εφαρμόζουν, κατά περίπτωση, τα ακόλουθα:

α. Μεριμνούν ώστε οι γυναίκες να κρατούνται σε χώρο χωριστά από τους άντρες.

β. Αποφεύγουν την κράτηση των ανήλικων. Ανήλικοι που έχουν χωριστεί από τις οικογένειές τους και ασυνόδευτοι ανήλικοι κρατούνται μόνο για το απαραίτητο χρόνο έως την ασφαλή παραπομπή τους σε κατάλληλες δομές φιλοξενίας ανηλίκων.

γ. Αποφεύγουν την κράτηση εγκύων κατά τη διάρκεια της κύησης και για τρεις μήνες μετά τον τοκετό.

δ. Παρέχουν στους κρατούμενους την προσήκουσα ιατρική φροντίδα.

ε. Διασφαλίζουν το δικαίωμα των νομική εκπροσώπηση των κρατούμενων.

στ. Μεριμνούν ώστε οι κρατούμενοι να ενημερώνονται σε γλώσσα που κατανοούν για τους λόγους και τη διάρκεια της κράτησης.

9. Όταν εκλείψουν οι λόγοι που δικαιολογούν την κράτηση ενός αιτούντος για τους λόγους που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3, οι αρχές που διέταξαν την κράτηση, με αιτιολογημένη απόφασή τους αφήνουν ελεύθερο τον αιτούντα και ενημερώνουν αμελλητί τις αρχές εξέτασης ή απόφασης.

Στην πλειοψηφία τους τα σχόλια των πολιτών αναφέρονται στην ανάγκη κράτησης των αιτούντων διεθνή προστασία σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους, μέχρι την ολοκλήρωση της εξέτασης των αιτημάτων τους (<http://www.opengov.gr/yptp/?c=2647>), (<http://www.opengov.gr/yptp/?c=2567>), (<http://www.opengov.gr/yptp/?c=2557>). Επίσης διατυπώθηκαν απόψεις περί συλλήβδην απέλασης όλων των εισερχόμενων εντός της ελληνικής επικράτειας αλλοδαπών (<http://www.opengov.gr/yptp/?c=2638>), ενώ παράλληλα εκφράστηκε η άποψη περί κατάργησης σχετικής διάταξης που αφορά στη δυνατότητα κράτησης αιτούντων για την ταχεία ολοκλήρωση του αιτήματος χορήγησης διεθνούς προστασίας (<http://www.opengov.gr/yptp/?c=2622>).

Οι διατάξεις του ανωτέρω Προεδρικού Διατάγματος κινούνται στη βάση της συμμόρφωσης της χώρας προς τις διεθνείς της υποχρεώσεις και υπό το πρίσμα του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αλλά και της προστασίας της δημόσιας τάξης

και ασφάλειας για τη χώρα. Συνεπώς κρίνονται επαρκείς οι διατάξεις όπως περιλαμβάνονται στο παρόντα σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος.

Άρθρο 13

(Άρθρα 19 και 20 Οδηγίας)

Παραίτηση από την αίτηση

1. Ο αιτών δύναται να παραιτηθεί από την αίτησή του καθ' όλη τη διάρκεια της εξέτασής της, εφόσον υποβάλει σχετική δήλωση εγγράφως ενώπιον των αρμόδιων αρχών εξέτασης και παραδώσει το δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία. Για τη βεβαίωση της παραίτησης συντάσσεται σχετικό πρακτικό παραίτησης παρουσία διερμηνέα, ο οποίος επιβεβαιώνει το ακριβές περιεχόμενο αυτού, ενώ ο αιτών ενημερώνεται για τις συνέπειες της πράξης αυτής και παραλαμβάνει αντίγραφο του πρακτικού παραίτησης. Όταν η παραίτηση υποβάλλεται πριν την ολοκλήρωση της εξέτασης της αίτησης σε α' βαθμό, η Αποφαινόμενη Αρχή θέτει την αίτηση στο αρχείο. Όταν η παραίτηση υποβάλλεται ενόσω εκκρεμεί η εξέταση προσφυγής κατά απορριπτικής απόφασης σε α' βαθμό, ο Διευθυντής της Αρχής Προσφυγών θέτει την υπόθεση στο αρχείο. Η σχετική πράξη έχει βεβαιωτικό χαρακτήρα και δεν επιδίδεται στον αιτούντα.

2. Όταν υπάρχει εύλογη αιτία να θεωρείται ότι ο αιτών έχει σιωπηρά ανακαλέσει την αίτησή του χωρίς να έχει εκδοθεί απόφαση σε α' βαθμό, η Αποφαινόμενη Αρχή διακόπτει της εξέταση της αίτησης με σχετική πράξη της και θέτει την υπόθεση στο αρχείο. Εφόσον έχει ήδη υποβληθεί προσφυγή κατά απορριπτικής απόφασης σε α' βαθμό και υπάρχει εύλογη αιτία να θεωρείται ότι ο προσφεύγων έχει σιωπηρά ανακαλέσει την αίτησή του, η Επιτροπή Προσφυγών απορρίπτει την προσφυγή για τους τυπικούς λόγους οι οποίοι περιγράφονται στην παράγραφο 3 λόγω σιωπηρής ανάκλησης. Οι ως άνω αποφάσεις αποστέλλονται στην τελευταία δηλωθείσα διεύθυνση του αιτούντος με έγγραφη επιστολή.

3. Θεωρείται ότι ο αιτών έχει ανακαλέσει σιωπηρά την αίτησή του όταν διαπιστώνεται ότι :

α. δεν ανταποκρίθηκε σε αιτήματα για παροχή πληροφοριών με ουσιώδη σημασία για την αίτησή του σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 4 του π.δ.96/2008 ή

β. δεν παρέστη στην προσωπική συνέντευξη, όπως προβλέπεται στο άρθρο 17 παρότι εκλήθη νόμιμα και χωρίς να προβάλει βάσιμους λόγους για τη μη παρουσία του ή

γ. διέφυγε από το μέρος όπου βρισκόταν υπό κράτηση ή δεν συμμορφώθηκε με τα επιβληθέντα εναλλακτικά μέτρα ή

δ. αναχώρησε από το μέρος όπου διέμενε, χωρίς να ζητήσει άδεια ή να ενημερώσει τις αρμόδιες αρχές εφόσον είχε προς τούτο υποχρέωση ή εγκατέλειψε τη χώρα χωρίς να λάβει άδεια από τις αρμόδιες αρχές εξέτασης, ή

ε. δεν συμμορφώθηκε με τις υποχρεώσεις αναφοράς του άρθρου 9, ή άλλη υποχρέωση επικοινωνίας, εντός δεκαπέντε (15) ημερών ή

στ. δεν εμφανίστηκε για να ανανεώσει το ειδικό δελτίο κατά την επόμενη εργάσιμη ημέρα μετά τη λήξη του.

4. Αιτών για τον οποίο έχει εκδοθεί απόφαση διακοπής εξέτασης της αίτησης λόγω σιωπηρής παραίτησης έχει δικαίωμα να ζητήσει από την αρχή που έλαβε την απόφαση τη συνέχιση της εξέτασης αυτής, προβάλλοντας τους λόγους για τους οποίους δεν συντρέχει σιωπηρή ανάκληση της αίτησής του. Μέχρι την τελεσίδικη κρίση της ως άνω αίτησης, ο αιτών δεν απελευνεται από τη χώρα ούτε εκτελείται απόφαση επιστροφής.

5. Στις περιπτώσεις εκτέλεσης μεταφοράς αιτούντων στη χώρα, στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού 343/2003 του Συμβουλίου, οι εκδοθείσες πράξεις απόρριψης ή διακοπής ανακαλούνται αυτοδικαίως και η διαδικασία εξέτασης της αίτησης συνεχίζεται.

Εκφράστηκαν ενστάσεις ως προς τον διαφορετικό τρόπο χειρισμού αιτήσεων διεθνούς προστασίας σε περιπτώσεις έγγραφης δήλωσης παραίτησης ενώπιον των αρμοδίων αρχών και σιωπηρής παραίτησης αυτών (<http://www.opengov.gr/yptp/?c=2623>).

Βούληση του νομοθέτη είναι η ολοκλήρωση τόσο σε πρώτο όσο και σε δεύτερο βαθμό της εξέτασης αιτημάτων διεθνούς προστασίας σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζονται από την υπό ενσωμάτωση στο παρόν σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος, Ευρωπαϊκή Οδηγία. Σε περιπτώσεις έγγραφης δήλωσης παραίτησης ενόσω εκκρεμεί η εξέταση προσφυγής κατά απορριπτικής απόφασης σε α' βαθμό, υπάρχει ρητή δήλωση του αιτούντα με την οποία εκφράζεται η βούλησή του να μη συνεχιστεί η περαιτέρω εξέταση της προσφυγής του. Στην περίπτωση της σιωπηρής παραίτησης, το βάρος της απόδειξης ότι ο αιτών έχει ανακαλέσει σιωπηρά την αίτησή του, ενόσω εκκρεμεί η εξέταση προσφυγής κατά απορριπτικής απόφασης σε α' βαθμό, επιμίσζεται η Αρχή Προσφυγών. Εν προκειμένω η Διοίκηση τεκμαίρει – χωρίς αυτό να δηλώνεται ρητά από τον αιτούντα – ότι ο υποβάλλων την αίτηση διεθνούς προστασίας δεν επιθυμεί να εξεταστεί η προσφυγή του. Δεδομένου ότι πρόθεση της Διοίκησης είναι να μην υφίστανται εκκρεμείς αιτήσεις χωρίς να έχει ολοκληρωθεί σε σύντομο χρονικό διάστημα η εξέτασή τους, συμπεριλαμβανομένων των όποιων ένδικων μέσων μπορούν να ασκηθούν, κρίνεται σκόπιμο η εν λόγω διατύπωση των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 13 να παραμείνει ως έχει.

Άρθρο 14

(Άρθρο 21 Οδηγίας)

Ο ρόλος της Ύπατης Αρμοστείας του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες.

1. Οι αποφάσεις που λαμβάνονται επί των αιτήσεων διεθνούς προστασίας σε πρώτο και δεύτερο βαθμό, καθώς και οι αποφάσεις με τις οποίες ανακαλείται ή ακυρώνεται το καθεστώς του πρόσφυγα ή του δικαιούχου επικουρικής προστασίας, κοινοποιούνται στο Γραφείο της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες στην Ελλάδα.

2. Η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες:

- α.** Δύναται να εκθέτει τις απόψεις της ή να παρέχει συμπληρωματικές πληροφορίες στις αρμόδιες αρχές παραλαβής και εξέτασης.
- β.** Έχει πρόσβαση στις πληροφορίες για τις ατομικές αιτήσεις διεθνούς προστασίας, για την πρόοδο της διαδικασίας και τις αποφάσεις που λαμβάνονται, υπό την προϋπόθεση ότι ο αιτών συμφωνεί σχετικά.
- γ.** Έχει πρόσβαση, δια των εκπροσώπων της, στις Περιφερειακές Υπηρεσίες Πρώτης Υποδοχής, σε χώρους κράτησης και σωφρονιστικά ιδρύματα, καθώς επίσης και σε ζώνες διέλευσης αερολιμένων ή λιμένων, όπου κρατούνται ή διαμένουν αιτούντες ή χρήζοντες διεθνούς προστασίας. Για τη διασφάλιση του απορρήτου της επικοινωνίας των αιτούντων με τους ανωτέρω εκπροσώπους, διατίθεται κατάλληλος χώρος από την αρμόδια αρχή που δέχεται την αίτηση ή στην οποία κρατούνται.
- δ.** Παρουσιάζει τις απόψεις της κατά την άσκηση των δραστηριοτήτων της, βάσει του άρθρου 35 της Σύμβασης της Γενεύης, ενώπιον των αρμοδίων αρχών, σχετικά με τις αιτήσεις διεθνούς προστασίας σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας.
- 3.** Στην Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες παρέχονται τα στατιστικά δεδομένα που επιτρέπουν την αποτελεσματική εκπλήρωση του έργου της, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 35 της Σύμβασης της Γενεύης.

Δεν υποβλήθηκαν σχόλια.

Άρθρο 15

(Άρθρο 22 Οδηγίας)

Τήρηση εμπιστευτικότητας

Για το σκοπό της εξέτασης αιτήσεων διεθνούς προστασίας, όλες οι αρμόδιες αρχές οφείλουν:

α. Να μην αποκαλύπτουν τις πληροφορίες που αφορούν ατομικές αιτήσεις ή το γεγονός ότι έχει υποβληθεί αίτηση στους φερόμενους ως διώκτες του αιτούντος.

β. Να μην ζητούν πληροφορίες από τους φερόμενους ως διώκτες του αιτούντος κατά τρόπο που θα είχε ως αποτέλεσμα να αποκαλυφθεί άμεσα ή έμμεσα το γεγονός ότι ο αιτών έχει υποβάλει αίτηση και θα έθετε σε κίνδυνο τη σωματική ακεραιότητά του και των εξαρτώμενων από αυτόν προσώπων ή την ελευθερία και την ασφάλεια των μελών της οικογένειάς του που εξακολουθούν να ζουν στη χώρα καταγωγής.

Δεν υποβλήθηκαν σχόλια.

Άρθρο 16

(Άρθρο 23 Οδηγίας)

Διαδικασία εξέτασης

1. Οι αρμόδιες αρχές εξέτασης εξετάζουν τις αιτήσεις διεθνούς προστασίας, σύμφωνα με τις βασικές αρχές και εγγυήσεις του Κεφαλαίου Β με την κανονική ή με την ταχύρρυθμη διαδικασία. Η υπαγωγή μίας αίτησης στην ταχύρρυθμη διαδικασία αιτιολογείται από τον χειριστή ειδικά, βάσει των διατάξεων της παραγράφου 4. Η ταχύρρυθμη διαδικασία δεν διαφοροποιείται από την κανονική κατά την εξέταση της αίτησης σε πρώτο βαθμό αλλά μόνο κατά την εξέταση τυχόν προσφυγής.

2. Η εξέταση των αιτήσεων ολοκληρώνεται το ταχύτερο δυνατό και σε κάθε περίπτωση εντός έξι μηνών στις περιπτώσεις εφαρμογής της κανονικής διαδικασίας ή τριών στις περιπτώσεις εφαρμογής της ταχύρρυθμης. Στις περιπτώσεις που η εξέταση διαρκεί πέραν του ανώτατου κατά περίπτωση χρονικού ορίου, ο αιτών έχει δικαίωμα να ζητά πληροφορίες από τις αρμόδιες αρχές εξέτασης για το χρόνο κατά τον οποίο αναμένεται η απόφαση επί της αίτησης. Η ενημέρωση αυτή δε θεμελιώνει υποχρέωση των ανωτέρω αρχών να λάβουν απόφαση εντός συγκεκριμένης προθεσμίας.

3. Οι αρμόδιες αρχές εξέτασης δύνανται να εξετάζουν κατά προτεραιότητα αιτήσεις διεθνούς προστασίας οι οποίες αφορούν:

α. άτομα που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες,

β. άτομα που υποβάλλουν αίτηση ενόσω κρατούνται, υποβάλλουν αίτηση βάσει του άρθρου 24 ευρισκόμενα σε ζώνες διέλευσης λιμένων ή αερολιμένων της χώρας ή παραμένουν εντός Περιφερειακών Υπηρεσιών Πρώτης Υποδοχής,

γ. άτομα που ενδέχεται να υπαχθούν στις διαδικασίες του Κανονισμού 343/2003,

δ. άτομα των οποίων οι αιτήσεις εύλογα πιθανολογείται ότι είναι βάσιμες,

ε. άτομα των οποίων οι αιτήσεις χαρακτηρίζονται ως προδήλως αβάσιμες

στ. άτομα για τα οποία η Ελληνική Αστυνομία με αιτιολογημένο έγγραφο της αναφέρει ότι συνιστούν κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη της χώρας.

4. Οι αρμόδιες αρχές εξέτασης εξετάζουν μία αίτηση με την ταχύρρυθμη διαδικασία, όταν:

α. η αίτηση είναι προδήλως αβάσιμη, ή

β. ο αιτών παραπλάνησε τις αρχές εξέτασης με την παρουσίαση ψευδών πληροφοριών ή εγγράφων ή με την απόκρυψη σχετικών πληροφοριών ή εγγράφων όσον αφορά την ταυτότητα ή/και την εθνικότητά του, που μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την απόφαση, ή

γ. ο αιτών υπέβαλε άλλη αίτηση διεθνούς προστασίας στην οποία δηλώνει άλλα προσωπικά δεδομένα, ή

δ. ο αιτών δεν έχει παράσχει πληροφορίες ώστε να αποδειχθεί με εύλογο βαθμό βεβαιότητας η ταυτότητα ή η εθνικότητά του ή είναι πιθανόν ότι έχει καταστρέψει ή πετάξει κακόπιστα έγγραφο ταυτότητας ή ταξιδιωτικό έγγραφο που θα βοηθούσε στον προσδιορισμό της ταυτότητας ή της εθνικότητάς του, ή

- ε. ο αιτών έχει παρουσιάσει ασυνεπείς, αντιφατικές, απίθανες ή μη τεκμηριωμένες πληροφορίες που καθιστούν σαφώς μη πειστική τη δήλωσή του ότι αποτέλεσε θύμα δώξεων δυνάμει του π.δ. 96/2008 ή
- ζ. ο αιτών έχει υποβάλει την αίτηση μόνο για να καθυστερήσει ή να εμποδίσει την εκτέλεση προγενέστερης ή επικείμενης απόφασης απέλασης ή με άλλο τρόπο απομάκρυνσής του, ή
- η. ο αιτών παρέλειψε να συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 9 ή
- θ. ο αιτών αρνείται να συμμορφωθεί με την υποχρέωση να υποβληθεί σε λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων σύμφωνα με την οικεία νομοθεσία, ή
- ι. η αίτηση υποβλήθηκε από άγαμο ανήλικο για τον οποίο είχε ήδη υποβληθεί αίτηση από τους γονείς ή τον γονέα του, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 παράγραφο 2, η οποία απορρίφθηκε και ο αιτών δεν επικαλείται νέα κρίσιμα στοιχεία σχετικά με την προσωπική του κατάσταση ή την κατάσταση στη χώρα καταγωγής του.
5. Οι αρχές εξέτασης χαρακτηρίζουν μια αίτηση ως προδήλως αβάσιμη όταν ο αιτών, κατά την υποβολή της αίτησης και τη διεξαγωγή της συνέντευξης, κάνει επίκληση λόγων που προδήλως δεν συνάδουν με την ιδιότητα του πρόσφυγα ή του δικαιούχου επικουρικής προστασίας.

Δεν υποβλήθηκαν σχόλια.

Άρθρο 17

(Άρθρα 12, 13 και 14 Οδηγίας)

Προσωπική συνέντευξη

1. Πριν τη λήψη απόφασης, η αρμόδια αρχή εξέτασης διενεργεί προσωπική συνέντευξη του αιτούντος ο οποίος καλείται με πρόσκληση κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 7. Η συνέντευξη διενεργείται από υπάλληλο της αρμόδιας αρχής εξέτασης (χειριστή) ο οποίος διαθέτει τα κατάλληλα προσόντα και λαμβάνει την απόφαση επί της αίτησης διεθνούς προστασίας. Ο εσωτερικός κανονισμός της Υπηρεσίας Ασύλου ορίζει την διαδικασία ορισμού του αρμόδιου χειριστή από τον προϊστάμενο του κάθε περιφερειακού γραφείου. Η συνέντευξη διενεργείται με τη συνδρομή διερμηνέα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 8 παρ. 1 εδ. β ανωτέρω, ικανού να εξασφαλίσει την αναγκαία επικοινωνία, προκειμένου ο ενδιαφερόμενος να επιβεβαιώσει όσα αναφέρει στην αίτησή του και να δώσει εξηγήσεις, ιδίως σε ό, τι αφορά την ηλικία του, το προσωπικό του ιστορικό, συμπεριλαμβανομένου του ιστορικού των οικείων συγγενών του, την ταυτότητα, την (τις) ιθαγένεια(-ες), τη (τις) χώρα(-ες) και το (τα) μέρος(-η) προηγούμενης διαμονής του, προηγούμενες αιτήσεις ασύλου, τα δρομολόγια που ακολούθησε για να εισέλθει στο ελληνικό έδαφος, τα ταξιδιωτικά του έγγραφα και τους λόγους που τον ανάγκασαν να εγκαταλείψει τη χώρα καταγωγής του ή προηγούμενης συνήθους παραμονής του, όταν πρόκειται για ανιθαγενή, ζητώντας προστασία. Πριν από τη συνέντευξη χορηγείται στον αιτούντα, εφόσον το επιθυμεί, εύλογος χρόνος προκειμένου να προετοιμασθεί κατάλληλα και να συμβουλευθεί νομικό ή άλλο σύμβουλο για να τον επικουρεί κατά τη διάρκεια της διαδικασίας. Ο εύλογος χρόνος καθορίζεται από την αρμόδια αρχή εξέτασης και δεν δύναται, περιλαμβανομένων και των τυχόν παρατάσεων, να υπερβεί τις επτά (7) ημέρες ή τις τρεις (3) ημέρες όταν πραγματοποιείται συνέντευξη βάσει του άρθρου 24 ή όταν αφορά αιτούντα που βρίσκεται σε υπηρεσία Πρώτης Υποδοχής. Όταν η συνέντευξη αφορά γυναίκα, λαμβάνεται ειδική μέριμνα, ώστε να διεξάγεται από ειδικευμένη γυναίκα υπάλληλο, παρουσία γυναίκας διερμηνέα. Σε περίπτωση που τούτο δεν καθίσταται δυνατό, γίνεται σχετική μεία των λόγων στην έκθεση. Για κάθε ενήλικο μέλος της οικογένειας διεξάγεται ξεχωριστή προσωπική συνέντευξη. Για τους ανήλικους, διεξάγεται προσωπική συνέντευξη λαμβανομένης υπόψη της ωριμότητάς τους και των ψυχολογικών συνεπειών των τραυματικών βιωμάτων τους.

2. Η προσωπική συνέντευξη μπορεί να παραλειφθεί όταν η Αποφαινόμενη Αρχή κρίνει ότι, με βάση τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία, δύναται να λάβει θετική απόφαση ή όταν δεν είναι αντικειμενικά δυνατή, ιδίως όταν ο αιτών δεν είναι σε θέση ή δεν μπορεί για λόγους που οφείλονται σε μόνιμες καταστάσεις ανεξάρτητες από τη θέλησή του να συμμετάσχει στη συνέντευξη. Η αδυναμία αυτή πιστοποιείται με σχετική βεβαίωση ιατρού ή ψυχολόγου από δημόσιο νοσηλευτικό ίδρυμα.

3. Όταν στον αιτούντα ή στο μέλος της οικογένειας δεν παρέχεται η ευκαιρία προσωπικής συνέντευξης, σύμφωνα με την παράγραφο 2 ανωτέρω, η Αποφαινόμενη Αρχή καταβάλλει εύλογες προσπάθειες ώστε να τους δίνεται η δυνατότητα να υποβάλουν συμπληρωματικά στοιχεία.

4. Η παράλειψη προσωπικής συνέντευξης κατά τα προαναφερόμενα δεν επιδρά δυσμενώς στην απόφαση της Αποφαινόμενης Αρχής ούτε εμποδίζει την Αποφαινόμενη Αρχή να λαμβάνει απόφαση επί της αίτησης. Σε περίπτωση παράλειψης της συνέντευξης, η Αποφαινόμενη Αρχή στην απόφασή της περιλαμβάνει αιτιολογία αυτής της παράλειψης.

5. Η προσωπική συνέντευξη διεξάγεται χωρίς την παρουσία των μελών της οικογένειας του αιτούντος, εκτός εάν ο χειριστής κρίνει ότι η παρουσία τους είναι απαραίτητη.

6. Η προσωπική συνέντευξη διεξάγεται υπό συνθήκες που εξασφαλίζουν την απαιτούμενη εμπιστευτικότητα.

7. Κατά την προσωπική συνέντευξη λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα που εξασφαλίζουν τη διεξαγωγή της σε συνθήκες που επιτρέπουν στον αιτούντα να παρουσιάσει διεξοδικά τους λόγους της αίτησής του. Για το σκοπό αυτό:

α. Ο κάθε χειριστής διαθέτει τα κατάλληλα προσόντα για να συνεκτιμήσει τις προσωπικές ή γενικές συνθήκες που αφορούν την αίτηση, συμπεριλαμβανομένων των πολιτισμικών καταβολών του αιτούντα. Ειδικότερα, οι χειριστές επιμορφώνονται για τις ειδικές ανάγκες των γυναικών, των παιδιών και των θυμάτων βίας και βασανιστηρίων.

β. Ο διερμηνέας που επιλέγεται είναι ικανός να εξασφαλίσει την αναγκαία επικοινωνία σε γλώσσα που κατανοεί ο αιτών.

8. Για κάθε προσωπική συνέντευξη συντάσσεται λεπτομερής έκθεση στην οποία περιλαμβάνονται οι βασικοί ισχυρισμοί του αιτούντος διεθνή προστασία και όλα τα ουσιώδη στοιχεία αυτής. Η συνέντευξη δύναται να καταγράφεται ηχητικά. Η ηχητική καταγραφή συνοδεύει την έκθεση και αποθηκεύεται με μέριμνα της Αποφαινόμενης Αρχής. Συνεντεύξεις που πραγματοποιούνται με βιντεοδιάσκεψη καταγράφονται ηχητικά υποχρεωτικά.

9. Εφόσον δεν είναι δυνατή η ηχητική καταγραφή, η έκθεση περιλαμβάνει πλήρες πρακτικό της συνέντευξης. Ο αιτών καλείται να βεβαιώσει την ακρίβεια του περιεχομένου του πρακτικού, υπογράφοντας με τη συνδρομή του διερμηνέα που επίσης υπογράφει, εφόσον παρίσταται. Όταν ο αιτών αρνείται να επιβεβαιώσει το περιεχόμενο του πρακτικού οι λόγοι άρνησης καταχωρίζονται σε αυτήν. Η άρνηση του αιτούντος να βεβαιώσει το περιεχόμενο του πρακτικού δεν εμποδίζει την Αποφαινόμενη Αρχή να λάβει απόφαση επί της αίτησής του.

10. Ο αιτών δικαιούται να λαμβάνει οποτεδήποτε αντίγραφο του πρακτικού ή της έκθεσης και της ηχητικής καταγραφής που συντάσσεται στο πλαίσιο της προσωπικής συνέντευξης.

11. Αν υπάρξουν σοβαρές ενδείξεις στο πλαίσιο της συνέντευξης ότι ο αιτών υπήρξε θύμα βασανιστηρίων, παραπέμπεται σε εξειδικευμένο ιατρικό κέντρο ή σε ιατρό ή ψυχολόγο δημοσίου νοσηλευτικού ιδρύματος, προκειμένου να γνωματεύσει για την ύπαρξη ή μη κακώσεων ή ενδείξεων βασανιστηρίων.

12. Οι προαναφερόμενες εγγυήσεις τηρούνται και κατά τη διαδικασία εξέτασης των προσφυγών καθώς και σε κάθε συμπληρωματική εξέταση.

13. Ο εσωτερικός κανονισμός της Υπηρεσίας Ασύλου δύναται να ορίζει λεπτομερέστερα τις τεχνικές διαδικασίες διεξαγωγής, ηχητικής καταγραφής και βιντεοσκόπησης της συνέντευξης.

Δεν υποβλήθηκαν σχόλια.

Άρθρο 18

(Άρθρο 25 Οδηγίας)

Απαράδεκτες αιτήσεις

Η Αποφαινόμενη Αρχή απορρίπτει ως απαράδεκτη, με σχετική πράξη της, αίτηση διεθνούς προστασίας, εφόσον:

- α.** άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε. έχει χορηγήσει στον αιτούντα καθεστώς διεθνούς προστασίας ή
- β.** άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε. ή άλλο κράτος που δεσμεύεται από τον Κανονισμό 343/2003 του Συμβουλίου έχει αναλάβει την ευθύνη εξέτασης της σχετικής αίτησης, κατ' εφαρμογή του Κανονισμού αυτού ή
- γ.** ο αιτών απολαμβάνει επαρκούς προστασίας από χώρα που δεν είναι κράτος μέλος της Ε.Ε. και θεωρείται ως πρώτη χώρα ασύλου για αυτόν, σύμφωνα με το άρθρο 19 ή
- δ.** οι αρμόδιες αρχές εξέτασης κρίνουν ότι μία χώρα συνιστά ασφαλή τρίτη χώρα για τον αιτούντα, σύμφωνα με το άρθρο 20 ή
- ε.** Η αίτηση αποτελεί μεταγενέστερη αίτηση του αιτούντος και η προκαταρκτική εξέταση, σύμφωνα με το άρθρο 23 παρ. 2, δεν κατέδειξε την ύπαρξη νέων ουσιωδών στοιχείων ή
- στ.** μέλος της οικογένειας του αιτούντος υποβάλλει ξεχωριστή αίτηση, παρότι το πρόσωπο αυτό έχει ήδη συναινέσει, σύμφωνα με το άρθρο 4, να συμπεριληφθεί η περίπτωση του ως τμήμα αίτησης υποβαλλόμενης για λογαριασμό του και δεν υπάρχουν στοιχεία τα οποία να δικαιολογούν την υποβολή χωριστής αίτησης

Διατυπώθηκαν σχόλια νομοτεχνικής μορφής (<http://www.opengov.gr/yptp/?c=2627>), ενώ παράλληλα εκφράστηκαν γενικές απόψεις περί αντιμετώπισης του μεταναστευτικού ζητήματος από τη χώρα (<http://www.opengov.gr/yptp/?c=2559>).

Άρθρο 19

(Άρθρο 26 Οδηγίας)

Πρώτη χώρα ασύλου

1. Μία χώρα θεωρείται ως πρώτη χώρα ασύλου για τον αιτούντα, εάν αυτός έχει αναγνωρισθεί ως πρόσφυγας από τη χώρα αυτή και απολαμβάνει ακόμη της σχετικής προστασίας, ή απολαμβάνει άλλης επαρκούς προστασίας στην εν λόγω χώρα, επωφελοόμενος μεταξύ άλλων από την αρχή της μη επαναπροώθησης, με την προϋπόθεση ότι θα γίνει εκ νέου δεκτός στη χώρα αυτή.

2. Για την εφαρμογή της έννοιας της πρώτης χώρας ασύλου στον συγκεκριμένο αιτούντα, λαμβάνεται υπόψη η παράγραφος 1 του άρθρου 20.

Δεν υποβλήθηκαν σχόλια.

Άρθρο 20

(Άρθρο 27 Οδηγίας)

Ασφαλείς τρίτες χώρες

1. Μια χώρα θεωρείται ως ασφαλής τρίτη χώρα για ένα συγκεκριμένο αιτούντα, όταν πληρούνται σωρευτικά τα εξής κριτήρια:

- α.** δεν απειλούνται η ζωή και η ελευθερία του λόγω φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, συμμετοχής σε ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα, ή πολιτικών πεποιθήσεων,

β. η χώρα αυτή τηρεί την αρχή της μη επαναπροώθησης, σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης,
γ. δεν υπάρχει κίνδυνος σοβαρής βλάβης για τον αιτούντα κατά το άρθρο 15 του π.δ. 96/2008,
δ. η χώρα αυτή απαγορεύει την απομάκρυνση ενός αιτούντος σε χώρα όπου αυτός κινδυνεύει να υποστεί βασανιστήρια και σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία, όπως ορίζεται στο διεθνές δίκαιο,
ε. υπάρχει η δυνατότητα να ζητηθεί το καθεστώς του πρόσφυγα και, στην περίπτωση που ο αιτών αναγνωρισθεί ως πρόσφυγας, να του χορηγηθεί προστασία σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης και
στ. ο αιτών έχει σύνδεσμο με την εν λόγω τρίτη χώρα, βάσει του οποίου θα ήταν εύλογο για αυτόν να μεταβεί σε αυτή.

2. Η συνδρομή των ως άνω κριτηρίων εξετάζεται ανά περίπτωση και για κάθε αιτούντα ξεχωριστά. Σε περίπτωση έκδοσης απόφασης που βασίζεται αποκλειστικά στο παρόν άρθρο, οι αρμόδιες αρχές εξέτασης ενημερώνουν σχετικά τον αιτούντα και του χορηγούν έγγραφο με το οποίο ενημερώνονται οι αρχές της εν λόγω τρίτης χώρας ότι η αίτηση δεν έχει εξετασθεί επί της ουσίας.

3. Όταν η ως άνω τρίτη χώρα δεν επιτρέπει στον αιτούντα να εισέλθει στο έδαφός της, η αίτησή του εξετάζεται επί της ουσίας από τις αρμόδιες αρχές εξέτασης.

Δεν υποβλήθηκαν σχόλια.

Άρθρο 21

(Άρθρα 30 και 31 Οδηγίας)
Ασφαλείς χώρες καταγωγής

1. Ασφαλείς χώρες καταγωγής είναι:

α. Όσες περιλαμβάνονται στον κοινό κατάλογο ασφαλών χωρών καταγωγής του Συμβουλίου Ε.Ε.

β. Οι τρίτες χώρες, πέραν εκείνων της περίπτωσης (α), οι οποίες περιλαμβάνονται στον εθνικό κατάλογο ασφαλών χωρών καταγωγής, που καταρτίζει και τηρεί για την εξέταση αιτήσεων διεθνούς προστασίας το Τμήμα Διεθνούς Συνεργασίας και Τεκμηρίωσης της Κεντρικής Αρχής μετά από αξιολόγηση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 3 και 4. Για την αξιολόγηση αυτή λαμβάνονται υπόψη σχετικές πληροφορίες από άλλα κράτη και διεθνείς οργανισμούς, όπως η Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες και το Συμβούλιο της Ευρώπης. Στον εθνικό κατάλογο χωρών μπορεί να περιλαμβάνονται και τμήματα χώρας, εφόσον αυτά πληρούν τους όρους των παραγράφων 3 και 4. Η αξιολόγηση αυτή επαναλαμβάνεται περιοδικά λαμβάνοντας υπόψη τις αλλαγές της κατάστασης σε κάθε χώρα. Ο εθνικός κατάλογος χωρών καταγωγής κοινοποιείται από την Κεντρική Αρχή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

2. Μία τρίτη χώρα μπορεί να χαρακτηριστεί ως ασφαλής χώρα καταγωγής για τον αιτούντα, μόνον εφόσον μετά την εξέταση της αίτησης αποδειχθεί ότι ο αιτών:

α. έχει την ιθαγένεια αυτής της χώρας ή είναι ανιθαγενής και είχε την προηγούμενη συνθήκη διαμονή του στη χώρα αυτή και

β. δεν επικαλείται σοβαρούς λόγους για να θεωρηθεί ότι η χώρα δεν είναι ασφαλής χώρα καταγωγής για τον ίδιο, όσον αφορά την αναγνώρισή του ως δικαιούχου διεθνούς προστασίας κατά τις κείμενες διατάξεις.

3. Μια χώρα θεωρείται ως ασφαλής χώρα καταγωγής αν, με βάση την ισχύουσα νομοθεσία και την εφαρμογή του δικαίου στο πλαίσιο ενός δημοκρατικού πολιτεύματος και των γενικών πολιτικών συνθηκών, καταδεικνύεται σαφώς ότι τα άτομα στις συγκεκριμένες τρίτες χώρες δεν υφίστανται δίωξη, γενικά και μόνιμα, όπως ορίζεται στο άρθρο 9 του π.δ. 96/2008, ούτε βασανιστήρια ή απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία, ούτε απειλή που προκύπτει από τη χρήση γενικευμένης βίας σε καταστάσεις διεθνούς ή εσωτερικής ένοπλης σύγκρουσης.

4. Για την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου λαμβάνεται μεταξύ άλλων υπόψη ο βαθμός στον οποίο παρέχεται προστασία κατά της δίωξης ή της κακομεταχείρισης μέσω :

α. των σχετικών νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων της χώρας και του τρόπου εφαρμογής τους,

β. της τήρησης των δικαιωμάτων και των ελευθεριών που προβλέπονται στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών (ΕΣΔΑ - ν.δ.53/1974, Α' 256), ιδίως δε των δικαιωμάτων από τα οποία δεν χωρεί παρέκκλιση δυνάμει του άρθρου 15 παράγραφος 2 της ΕΣΔΑ, στο Διεθνές Σύμφωνο για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα και στη Σύμβαση κατά των βασανιστηρίων και άλλων τρόπων σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας (ν.1782/1988, Α' 116).

γ. της τήρησης της αρχής της μη επαναπροώθησης σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης και

δ. της πρόβλεψης μηχανισμού πραγματικής προσφυγής κατά των παραβιάσεων των εν λόγω δικαιωμάτων και ελευθεριών.

Εκφράστηκε η άποψη να συμπεριληφθούν στον κατάλογο των ασφαλών χωρών καταγωγής το σύνολο των κρατών - μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης (<http://www.opengov.gr/yptp/?c=2626>).

Άρθρο 22

(Άρθρο 28 Οδηγίας)

Αβάσιμες αιτήσεις

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 13, η αρμόδια αρχή απόφασης απορρίπτει ως αβάσιμη την αίτηση, εφόσον αποδείξει ότι ο αιτών δεν πληροί τις προϋποθέσεις για να χαρακτηριστεί ως πρόσφυγας ή δικαιούχος επικουρικής προστασίας, κατά τις κείμενες διατάξεις.

2. Η απόφαση επιδίδεται στον αιτούντα σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 7 και αφαιρείται το χορηγηθέν ειδικό δελτίο.

Προτείνεται εισαγωγή τρίτης παραγράφου περί απόρριψης αιτήματος χορήγησης διεθνούς προστασίας σε περίπτωση τέλεσης ποινικών αδικημάτων και έκδοσης σχετικής καταδικαστικής απόφασης (<http://www.opengov.gr/yptp/?c=2615>).

Το παρόν σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος αναφέρεται στις διαδικασίες με τις οποίες χορηγείται ή ανακαλείται το καθεστώς του πρόσφυγα και δεν υπεισέρχεται σε θέματα κριτηρίων για την εξέταση αιτημάτων χορήγησης ή μη διεθνούς προστασίας και τον ορισμό του πρόσφυγα. Ζητήματα τέτοιου είδους καλύπτονται επαρκώς από τις διατάξεις του υπ' αριθ. 96/2008 Προεδρικού Διατάγματος, το οποίο εξακολουθεί να ισχύει.

Άρθρο 23

(Άρθρα 32 και 34 παρ. 1 Οδηγίας)

Μεταγενέστερες αιτήσεις

1. Όταν ο αιτών διεθνή προστασία υποβάλλει μεταγενέστερη αίτηση, οι αρμόδιες αρχές εξέτασης εξετάζουν τα στοιχεία της μεταγενέστερης αίτησης, σε συνδυασμό με τα στοιχεία της αρχικής αίτησης ή/και της προσφυγής.

2. Η μεταγενέστερη αίτηση εξετάζεται κατ' αρχήν σε προκαταρκτικό στάδιο κατά το οποίο ερευνάται εάν έχουν προκύψει ή έχουν υποβληθεί από τον αιτούντα νέα ουσιώδη στοιχεία. Κατά το στάδιο αυτό ο αιτών υποβάλλει γραπτώς στις αρμόδιες αρχές εξέτασης τα τυχόν νέα στοιχεία που προσκομίζει χωρίς να πραγματοποιηθεί συνέντευξη.

3. Οι αρμόδιες αρχές εξέτασης διασφαλίζουν στους αιτούντες, των οποίων η αίτηση εξετάζεται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο, ότι απολαμβάνουν των εγγυήσεων που αναφέρονται στο άρθρο 8. Μέχρι την έκδοση οριστικής κατά το προκαταρκτικό στάδιο απόφασης, αναστέλλεται η εκτέλεση κάθε μέτρου απέλασης ή απομάκρυνσης που υφίσταται σε βάρος των αιτούντων.

4. Εάν κατά την προκαταρκτική εξέταση που αναφέρεται στην παρ. 2 προκύψουν ή υποβληθούν από τον αιτούντα νέα ουσιώδη στοιχεία τα οποία επηρεάζουν την κρίση επί της αίτησης διεθνούς προστασίας, η αίτηση εξετάζεται περαιτέρω σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Β'. Εάν δεν προκύψει μία τέτοια διαπίστωση, η αίτηση απορρίπτεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18.

5. Η διαδικασία του παρόντος άρθρου μπορεί να εφαρμόζεται επίσης και στην περίπτωση μέλους της οικογένειας του αιτούντος, το οποίο υποβάλλει αίτηση αφού έχει συναινέσει, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2, να αποτελέσει η περίπτωση του τμήμα αίτησης, η οποία υποβάλλεται για λογαριασμό του. Σε αυτή την περίπτωση, η προκαταρκτική εξέταση, που αναφέρεται στην παρ. 2 του παρόντος άρθρου, αφορά την ενδεχόμενη ύπαρξη στοιχείων που να δικαιολογούν την υποβολή χωριστής αίτησης εκ μέρους του εξαρτωμένου προσώπου.

6. Αίτηση διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται χωρίς να έχει εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση επί προγενέστερης αίτησης του ίδιου αιτούντα θεωρείται ως συμπληρωματικό στοιχείο της αρχικής και δεν υπάγεται στις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

7. Η εκ νέου υποβολή όμοιας μεταγενέστερης αίτησης εξετάζεται από την Αποφαινόμενη Αρχή και τίθεται στο αρχείο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας.

Δεν υποβλήθηκαν σχόλια.

Άρθρο 24

(Άρθρο 35 Οδηγίας)

Διαδικασίες στα σύνορα

1. Στις περιπτώσεις που υποβάλλονται αιτήσεις διεθνούς προστασίας στις ζώνες διέλευσης λιμένων ή αερολιμένων της χώρας, οι αιτούντες απολαμβάνουν των δικαιωμάτων και των εγγυήσεων των διατάξεων των παρ. 1 και 4 του άρθρου 10 και των άρθρων 8 και 11.

2. Αν δεν ληφθεί απόφαση εντός είκοσι οκτώ ημερών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, επιτρέπεται στον αιτούντα η είσοδος στο έδαφος της Χώρας, προκειμένου να εξετασθεί η αίτησή του σύμφωνα με τις λοιπές διατάξεις.

3. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 12, στις περιπτώσεις του παρόντος άρθρου, που απορρίπτεται αίτηση διεθνούς προστασίας και εκδίδεται απόφαση απέλασης, επιστροφής ή επανεισοχής, η εκτέλεση της οποίας αναστέλλεται λόγω άσκησης ενδίκων μέσων, επιτρέπεται η άνευ διαβατηριακών διατυπώσεων είσοδος του αιτούντος στη χώρα μέχρι την έκδοση απόφασης επί του ένδικου μέσου. Ο αιτών οφείλει να παρουσιασθεί το συντομότερο στην κατά τόπο αρμόδια αρχή εξέτασης ή παραλαβής για να δηλώσει διεύθυνση διαμονής και να του χορηγηθεί ειδικό δελτίο.

Διατυπώθηκαν ερωτήματα για το καθεστώς παραμονής των αλλοδαπών εντός των ζωνών διέλευσης λιμένων ή αερολιμένων της χώρας (<http://www.opengov.gr/yptp/?c=2650>).

Πρόκειται για ιδιαίτερα περίπτωση κατ' εξαίρεση ταχύρρυθμης και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν των είκοσι οκτώ ημερών, εξέταση αιτημάτων διεθνούς προστασίας που υποβάλλονται εντός των ζωνών λιμένων και αερολιμένων της χώρας. Σε περίπτωση μη έγκαιρης έκδοσης σχετικής απόφασης, ακολουθείται η διαδικασία εξέτασης σύμφωνα με τις λουτές διατάξεις του παρόντος. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 κρίθηκε σκόπιμο να απαλειφθεί, δεδομένου ότι γίνεται σχετική αναφορά στο εδ. δ της παρ. 1 του άρθρου 8 (Άρθρο 10 της Οδηγίας) του παρόντος.

Άρθρο 25

Δικαίωμα άσκησης προσφυγής

1. Ο αιτών δικαιούται να ασκήσει ενδικοφανή προσφυγή (άρθρο 5 παρ. 5 ν.3907/2011) ενώπιον της Αρχής Προσφυγών του άρθρου 3 του ν.3907/2011:

α. Κατά της απόφασης που απορρίπτει αίτηση διεθνούς προστασίας ως αβάσιμη με την κανονική διαδικασία ή ανακαλεί το καθεστώς αυτό εντός τριάντα (30) ημερών από την επίδοση της εν λόγω απόφασης. Η ίδια προθεσμία ισχύει σε περίπτωση που χορηγείται στον αιτούντα καθεστώς επικουρικής προστασίας εφόσον ο αιτών ισχυρίζεται ότι δικαιούται καθεστώς πρόσφυγα.

β. Κατά της απόφασης που απορρίπτει αίτηση διεθνούς προστασίας με την ταχύρρυθμη διαδικασία ή ως απαράδεκτη κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 16 παρ. 4 και 18 αντίστοιχα, εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την επίδοση της εν λόγω απόφασης. Η ίδια προθεσμία ισχύει σε περίπτωση που ο αιτών προσφεύγει κατά απόφασης μεταφοράς του σε άλλο κράτος κατ' εφαρμογή των σχετικών διατάξεων του Κανονισμού 343/2003 του Συμβουλίου.

γ. Κατά της απόφασης που απορρίπτει αίτηση διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται στις περιπτώσεις του άρθρου 24 ή εντός εγκαταστάσεων Πρώτης Υποδοχής ή εντός σωφρονιστικών καταστημάτων ή άλλων χώρων διοικητικής κράτησης, εντός τριών (3) ημερών από την επίδοση της εν λόγω απόφασης.

2. Κατά το χρόνο που επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής, ως και μετά την άσκησή αυτής και μέχρι την επίδοση της απόφασης επ' αυτής, αναστέλλεται κάθε μέτρο απέλασης, επανεισδοχής ή επιστροφής του αιτούντος.

3. Το ειδικό δελτίο χορηγείται εκ νέου σε περίπτωση άσκησης προσφυγής εφαρμοζομένων ανάλογα των διατάξεων του άρθρου 8 παρ. 1 εδ' (δ) ως προς την διάρκεια ισχύος.

4. Οι προσφυγές υποβάλλονται ενώπιον της αρχών εξέτασης. Οι φάκελοι των αιτούντων παραπέμπονται στην Αρχή Προσφυγών αμελλητί.

5. Προσφυγές που υποβάλλονται εκπρόθεσμα εξετάζονται από τον Διευθυντή της Αρχής Προσφυγών που αποφασίζει επί του παραδεκτού αυτών. Όταν ο Διευθυντής κρίνει την εκπρόθεσμη προσφυγή παραδεκτή, την παραπέμπει σε Επιτροπή Προσφυγών για να εξεταστεί επί της ουσίας. Σε αντίθετη περίπτωση, την απορρίπτει.

Δεν υποβλήθηκαν σχόλια.

Άρθρο 26

Διαδικασία εξέτασης των προσφυγών

1. Κατά την εξέταση των προσφυγών ο Διευθυντής της Αρχής Προσφυγών δύναται να προτεραιοποιεί αυτές που έχουν υποβληθεί από άτομα που ανήκουν στις κατηγορίες του άρθρου 16 παρ. 3.

2. Ο Διευθυντής της Αρχής Προσφυγών όταν παραλαμβάνει προσφυγές αναθέτει τους σχετικούς φακέλους σε εμπειρογνώμονες-εισηγητές και τις κατανέμει ανά Επιτροπή σύμφωνα με τα οριζόμενα στον εσωτερικό κανονισμό της Αρχής. Ο εισηγητής μελετά τον φάκελο, έχει την δυνατότητα να επικοινωνήσει με τον προσφεύγοντα ή σύμβουλό του για διευκρίνιση ή συμπλήρωση στοιχείων, συντάσσει πρόταση επί της προσφυγής και την υποβάλλει ενώπιον της αρμόδιας Επιτροπής Προσφυγών.

3. Ο Διευθυντής της Αρχής Προσφυγών μεριμνά για την επαρκή γραμματειακή υποστήριξη και την παροχή κατάλληλης διερμηνείας και συνεργάζεται με τους Προέδρους της κάθε Επιτροπής για την σύνταξη της ημερήσιας διάταξης σύμφωνα με τα οριζόμενα στον νόμο και στον εσωτερικό κανονισμό της Αρχής. Η ημερήσια διάταξη κοινοποιείται στα μέλη των Επιτροπών Προσφυγών έγκαιρα ώστε να έχουν πρόσβαση στους φακέλους των υποθέσεων και σε κάθε περίπτωση τουλάχιστον πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν την ημέρα εξέτασης της προσφυγής. Η Αρχή Προσφυγών ενημερώνει τον προσφεύγοντα για την ημερομηνία και του τάσσει προθεσμία για κατάθεση τυχόν συμπληρωματικών στοιχείων.

4. Η εξέταση των προσφυγών πραγματοποιείται υποχρεωτικά με γραπτή διαδικασία ενώπιον της Επιτροπής Προσφυγών και εξέταση της υπόθεσης εκ του φακέλου όταν η προσφυγή αφορά αιτήσεις που η Αποφαινόμενη Αρχή έχει απορρίψει ως απαράδεκτες ή έχουν υπαχθεί στην ταχύρρυθμη διαδικασία ή έχουν εξετασθεί βάσει του άρθρου 24. Η εξέταση των προσφυγών πραγματοποιείται υποχρεωτικά με πρόσκληση για προφορική ακρόαση ενώπιον της Επιτροπής Προσφυγών όταν εξετάζονται προσφυγές κατά αποφάσεων ανάκλησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας. Στις λουτές περιπτώσεις, η εξέταση της προσφυγής πραγματοποιείται με γραπτή διαδικασία και εκ του φακέλου. Κατ' εξαίρεση, η Επιτροπή αποφασίζει, μετά από πρόταση του εισηγητή, να προβεί σε προφορική ακρόαση του προσφεύγοντος αιτιολογώντας της πρότασή της όταν, από την εξέταση του φακέλου, διαπιστώνονται σοβαρά ερωτηματικά για την πληρότητα της πρώτης συνέντευξης, όταν ο προσφεύγων έχει υποβάλει σοβαρά νέα στοιχεία, μεταγενέστερα της πρώτης συνέντευξης ή, εν γένει, όταν κρίνει ότι η αίτηση διεθνούς προστασίας είναι ιδιαίτερα περίπλοκη και χρήζει εμπειριστατωμένης νέας προφορικής ακρόασης.

5. Οι Επιτροπές Προσφυγών που συγκροτούνται και λειτουργούν στην Αρχή Προσφυγών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 του ν.3907/2011 και των άρθρων 13 έως 15 του ν. 2690/1999 οι οποίες εφαρμόζονται συμπληρωματικά, εκδίδουν απόφαση επί των προσφυγών του άρθρου 25 εντός τριών (3) μηνών, από την ημερομηνία κατάθεσης της προσφυγής. Οι αποφάσεις συντάσσονται από τον Πρόεδρο και τα μέλη της Επιτροπής και υπογράφονται από αυτούς.

6. Κατά την διαδικασία εξέτασης της προσφυγής εκ του φακέλου, η Επιτροπή εξετάζει τον φάκελο κάθε υπόθεσης και όλα τα στοιχεία που έχει προσκομίσει ο προσφεύγων και αποφαινεται τελεσίδικα επί της προσφυγής. Κατ'εξαίρεση, προσφυγές κατά αποφάσεων που απορρίπτονται στον πρώτο βαθμό ως απαράδεκτες και γίνονται δεκτές από την Επιτροπή Προσφυγών αναπέμπονται για κατ'ουσίαν εξέταση στην αρμόδια αρχή εξέτασης.

7. Κατά τη διαδικασία εξέτασης της προσφυγής με προφορική ακρόαση του προσφεύγοντος, η Αρχή καλεί τον τελευταίο ενώπιον της Επιτροπής. Ο προσφεύγων ενημερώνεται το αργότερο πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν την ημερομηνία εξέτασής του και σε γλώσσα που κατανοεί για τον τόπο και την ημερομηνία εξέτασης της προσφυγής του, καθώς και για το δικαίωμά του, να παραστεί αυτοπροσώπως ή και με τον δικηγόρο ή άλλο σύμβουλό του ενώπιόν της, για να εκθέσει προφορικά, με τη βοήθεια κατάλληλου διερμηνέα, τα επιχειρήματά του και να δώσει τυχόν διευκρινίσεις. Η απουσία του προσφεύγοντος δεν κωλύει την εξέταση της προσφυγής.

8. Η απόφαση επί της προσφυγής επιδίδεται στον αιτούντα κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 7. Απόφαση που απορρίπτει προσφυγή τάσσει στον αιτούντα, εκτός αν αυτός είναι κρατούμενος, προθεσμία αναχώρησής του από τη χώρα εξήντα (60) ημερών.

9. Ο Υπουργός Προστασίας του Πολίτη έχει δικαίωμα άσκησης αίτησης ακύρωσης κατά των αποφάσεων της Επιτροπής Προσφυγών.

Σχολιάζεται η σύνθεση των Επιτροπών της Αρχής Προσφυγών, όπως αυτή ρυθμίζεται από τις οικείες διατάξεις του ν.3907/2011 και προτείνεται σχετικής τους τροποποίηση (<http://www.opengov.gr/yptp/?c=2566>).

Με τη σχεδιαζόμενη σύνθεση των Επιτροπών της Αρχής Προσφυγών διασφαλίζεται η ανεξαρτησία του δεύτερου βαθμού εξέτασης αιτημάτων χορήγησης διεθνούς προστασίας σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ευρωπαϊκής νομοθεσίας. Ως εκ τούτου κρίνεται σκόπιμο ότι εν λόγω διατύπωση θα παραμείνει ως έχει.

Άρθρο 27

(Άρθρα 37 και 38 Οδηγίας)

Ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας

1. Όταν προκύπτουν νέα στοιχεία που συνιστούν λόγο επανεξέτασης του καθεστώτος διεθνούς προστασίας, η Αποφαινόμενη Αρχή εξετάζει αν συντρέχει περίπτωση ανάκλησης του καθεστώτος αυτού βάσει των οικείων διατάξεων του π.δ. 96/2008 και λαμβάνει σχετική απόφαση, με ειδικά αιτιολογημένη πράξη της.

2. Στις περιπτώσεις εφαρμογής της παρ. 1, ο ενδιαφερόμενος:

α. ενημερώνεται εγγράφως από την αρμόδια αρχή εξέτασης τουλάχιστον πέντε εργάσιμες μέρες πριν την επανεξέταση της συνδρομής στο πρόσωπό του των αναγκαίων προϋποθέσεων διεθνούς προστασίας καθώς και για τους λόγους της επανεξέτασης αυτής.

β. δικαιούται να προβάλλει στο πλαίσιο προσωπικής συνέντευξης ή με γραπτή δήλωσή του στην αρμόδια αρχή εξέτασης, τους λόγους για τους οποίους θεωρεί ότι δεν πρέπει να ανακληθεί το χορηγηθέν καθεστώς. Η διαδικασία συνέντευξης πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 17.

3. Η Αποφαινόμενη Αρχή, στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής:

α. ενημερώνεται εγγράφως από το Τμήμα Διεθνούς Συνεργασίας και Τεκμηρίωσης όσον αφορά τη γενική πολιτική, κοινωνική και οικονομική κατάσταση που επικρατεί στις χώρες καταγωγής των ενδιαφερομένων προσώπων και

β. δύναται, εφόσον το κρίνει σκόπιμο, να συλλέγει περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τη συγκεκριμένη περίπτωση προκειμένου να επανεξεταστεί το καθεστώς. Οι πληροφορίες αυτές δεν λαμβάνονται από τους φορείς της δίωξης κατά τρόπο που θα είχε ως αποτέλεσμα να πληροφορούνται απευθείας ότι ο ενδιαφερόμενος είναι πρόσφυγας, ή δικαιούχος επικουρικής προστασίας, του οποίου το καθεστώς είναι υπό επανεξέταση, ή να τίθεται σε κίνδυνο η σωματική ακεραιότητα του ενδιαφερόμενου και των προσώπων που εξαρτώνται από αυτόν και η ελευθερία ή η ασφάλεια των μελών της οικογένειάς του που εξακολουθούν να διαμένουν στη χώρα καταγωγής.

4. Η απόφαση ανάκλησης του καθεστώτος επιδίδεται βάσει των διατάξεων του άρθρου 7. Η απόφαση αναφέρει τους πραγματικούς και νομικούς λόγους και παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις δυνατότητες άσκησης προσφυγής κατ' αυτής ενώπιον της Αρχής Προσφυγών.

5. Οι διατάξεις των παρ. 2 και 3 του άρθρου 10 και του άρθρου 14 εφαρμόζονται και στην ανάκληση του καθεστώτος.

6. Κατά παρέκκλιση των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων, το καθεστώς του δικαιούχου διεθνούς προστασίας παύει αυτοδικαίως αν ο δικαιούχος παραιτηθεί ρητώς από αυτό, με έγγραφη δήλωσή του, η οποία υποβάλλεται αυτοπροσώπως στις αρμόδιες αρχές.

Διατυπώθηκε ερώτημα σχετικά με το τι συνιστά νέο στοιχείο όπως διατυπώνεται στις διατάξεις της παρ. 1 του παρόντος άρθρου (<http://www.opengov.gr/ytp/?c=2651>).

Ως «νέο στοιχείο» θεωρείται η μεταγενέστερη εμφάνιση κάποιου κρίσιμου στοιχείου το οποίο δύναται να συνιστά λόγο επανεξέτασης του καθεστώτος διεθνούς προστασίας. Σε περίπτωση δε που παρουσιαστούν δυσκολίες ως προς την ερμηνεία και εφαρμογή της εν λόγω διάταξης, θα εκδοθούν σχετικές διευκρινιστικές εγκύκλιοι από την Υπηρεσία Ασύλου.

Άρθρο 28

(Άρθρο 39 Οδηγίας)

Ένδικα μέσα

Οι αιτούντες διεθνή προστασία έχουν δικαίωμα άσκησης αιτήσεως ακυρώσεως ενώπιον του αρμοδίου δικαστηρίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15 παρ. 3 του ν.3068/2002 (Α' 274), όπως τροποποιήθηκε με το ν. 3900/2010 και όπως ισχύει, κατά των αποφάσεων που λαμβάνονται κατ' εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος προεδρικού διατάγματος. Για τη δυνατότητα αυτή καθώς και για το αρμόδιο δικαστήριο γίνεται ρητή αναφορά επί του σώματος της απόφασης.

Δεν υποβλήθηκαν σχόλια.

Άρθρο 29

(Άρθρο 41 Οδηγίας)

Υποχρέωση εχεμύθειας

Το προσωπικό των αρμοδίων Υπηρεσιών που εφαρμόζουν τις διατάξεις του παρόντος προεδρικού διατάγματος καθώς και κάθε άλλο πρόσωπο που εμπλέκεται στην εφαρμογή του παρόντος υποχρεούται να τηρεί εχεμύθεια για όλα τα στοιχεία και προσωπικά δεδομένα που περιέχονται σε γνώση του κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ή επ' ευκαιρία αυτών.

Δεν υποβλήθηκαν σχόλια.

Άρθρο 30

(Άρθρο 42 Οδηγίας)

Υποβολή Εκθέσεων

Η Κεντρική Υπηρεσία Ασύλου αποστέλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή όλες τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες για την κατάρτιση της έκθεσης, σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος προεδρικού διατάγματος.

Δεν υποβλήθηκαν σχόλια.

Άρθρο 31

Μεταβατικές διατάξεις

1. Αιτήματα διεθνούς προστασίας που έχουν υποβληθεί βάσει του π.δ. 114/2010 εξετάζονται από τις αρχές και σύμφωνα με τις διατάξεις που αναφέρονται στο ως άνω π.δ. Μεταγενέστερες αιτήσεις που υποβάλλονται μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος, η οποία συμπίπτει με την έναρξη λειτουργίας της Υπηρεσίας Ασύλου και της Αρχής Προσφυγών, εξετάζονται από τις αρχές και με τη διαδικασία που προβλέπεται από το παρόν π.δ.

2. Αιτήσεις ανανέωσης άδειας παραμονής, έκδοσης άλλων νομιμοποιητικών ή ταξιδιωτικών εγγράφων, διατήρησης της οικογενειακής ενότητας και οικογενειακής επανένωσης δικαιούχων διεθνούς προστασίας των οποίων το καθεστώς αναγνωρίστηκε από τις αρχές που προβλέπονται στο π.δ. 114/2010 εξετάζονται και διεκπεραιώνονται από τις αρχές αυτές.

4. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, οι αρμόδιες υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας παραδίδουν αμελλητί πλήρη αντίγραφα των φακέλων εκείνων των αιτούντων που υποβάλλουν μεταγενέστερες αιτήσεις όπως αναφέρονται στην παράγραφο 1 εδάφιο β' του παρόντος άρθρου.

5. Πριν την έναρξη λειτουργίας της Αρχής Προσφυγών, ο Διευθυντής εισηγείται τον αρχικό κανονισμό λειτουργίας της Αρχής και των Επιτροπών Προσφυγών προς τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη ο οποίος τον εγκρίνει με απόφασή του. Το αργότερο εντός 6 μηνών από την έναρξη λειτουργίας της Αρχής Προσφυγών, ο Διευθυντής της Αρχής Προσφυγών μετά από διαβούλευση με τους Προέδρους των συσταθεισών Επιτροπών εισηγείται τον οριστικό κανονισμό λειτουργίας της Αρχής και των Επιτροπών Προσφυγών προς τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη, ο οποίος τον εγκρίνει με απόφασή του.

6. Πριν την έναρξη λειτουργίας της Υπηρεσίας Ασύλου, μνημόνιο που θα συνταχθεί μεταξύ της Υπηρεσίας και της Ελληνικής Αστυνομίας θα καλύπτει τις διαδικασίες συνεργασίας μεταξύ των δύο υπηρεσιών για όλα τα θέματα που άπτονται των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους.

7. Στο πλαίσιο της λειτουργίας της Υπηρεσίας Ασύλου, ιδίως κατά το πρώτο έτος λειτουργίας αυτής, η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες δύναται να παρακολουθεί συνεντεύξεις αιτούντων διεθνή προστασία και να υποβάλει γνωμοδοτήσεις προκειμένου να συνδράμει την Υπηρεσία Ασύλου στην άσκηση της αρμοδιότητάς της, να διασφαλίζει και να ελέγχει την ποιότητα της διαδικασίας ασύλου σε όλα τα στάδια εξέτασης. Λεπτομέρειες της ως άνω συνεργασίας και

συνδρομής ρυθμίζονται με Μνημόνια Συνεργασίας που συνάπτει ο Διευθυντής της Υπηρεσίας με την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες.

Δεν υποβλήθηκαν σχόλια.

Άρθρο 32

Έναρξη ισχύος

Η έναρξη ισχύος του παρόντος προεδρικού διατάγματος αποφασίζεται με απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη.

Δεν υποβλήθηκαν σχόλια.

Άρθρο 33

Καταργούμενες διατάξεις

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος προεδρικού διατάγματος καταργούνται οι διατάξεις του άρθρου 24 παρ. 1 και του άρθρου 25 παρ. 1-5 του ν 1975/1991 όπως τροποποιήθηκαν από τον ν. 2452/1996 και το π.δ.114/2010, πλην του άρθρου 33 αυτού, καθώς και κάθε άλλη, γενική ή ειδική διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του ή ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που αποτελούν αντικείμενο αυτού, με την επιφύλαξη των μεταβατικών διατάξεων του πρώτου μέρους του παρόντος.

Διατυπώθηκε η πρόταση για την υποχρεωτική αυτοπρόσωπη παρουσία του αιτούντα ενώπιον των αρμόδιων αρχών εξέτασης για την υποβολή αίτησης χορήγησης διεθνούς προστασίας, με παράλληλη αναφορά σε γενικές απόψεις περί του υφιστάμενου τρόπου εφαρμογής της πολιτικής ασύλου (<http://www.opengov.gr/yptp/?c=2564>).

Σε χρόνο μεταγενέστερο της ανάρτησης του παρόντος σχεδίου Προεδρικού Διατάγματος σε δημόσια διαβούλευση, ολοκληρώθηκε η επεξεργασία των μεταβατικών διατάξεων που για λόγους ομοιογένειας και ομαλής μετάβασης από το προϊσχύον καθεστώς στις παρούσες διαδικασίες και προδιαγραφές με τις οποίες χορηγείται ή ανακαλείται το καθεστώς του πρόσφυγα, προσαρτήθηκαν στο τελικό κείμενο. Γίνεται τέλος σχετική αναφορά στο ανθρωπιστικό καθεστώς βάσει του οποίου δύναται να εξεταστεί αίτημα αλλοδαπού ή ανιθαγενή για τον οποίο έχει εκδοθεί τελεσίδικη απορριπτική απόφαση, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Μεταναστευτικού Νόμου 3386/05 του Υπουργείου Εσωτερικών.